

Glasnik MIRA

Godište VII. • Broj 11 • Međugorje • Studeni 2012. • Cijena 2,5 KM / 10kn

*Tko u nj vjeruje
ne će se postidjeti
(1 Pt 2,6)*

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Obnovite post i molitvu
vlč. Adalbert Rebić

Promišljanje
Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke (XI.)
fra Ivan Dugandžić

Godina vjere
Sveta Kateri Tekakwitha – razgovor s njezinim sunarodnjacima
fra Miljenko Šteko

Obljetnice
12. obljetnica smrti fra Slavka Barbarića

23. Mladifest
Ako kršćani žele da politika bude bolja, onda se moraju i sami angažirati
Marijana Petir

Vijesti, najave, obavijesti
Premинуo fra Zoran Ostojić

Zadaća Crkve – biti navjestiteljica Isusa Krista

Posljednji nalog Uskrsloga zajednici učenika – jedanaestorici njih – bijaše da **pođu u cijeli svijet i poučavaju sve ljude...** Jedna od posebitosti kršćanske vjere jest njezina 'intelektualna' usmjerenost, protežnica i naboje. Gospodin šalje svoje u svijet poučavati, naviještati. Smisao poučavanja jest da se nešto ili netko upozna, spozna i zavoli. Sam Isus želi biti upoznat, spoznat, ljubljen.

fra Tomislav Pervan

Smisao poučavanja jest dati ljudima razumsko utemeljenje njihove vjere, a ne od ljudi stvarati fundamentaliste, fanatike, *talibane*, koji će druge ubijati samo zato što drukčije od njih misle. Nije to samorazumljivost. S Bogom koji je istina možemo stupiti u osobni odnos. Ali ipak trajno vrijedi imperativ da se postulat istinitosti naše vjere ne može smjestiti samo na osobno područje. O tome je lijepo govorio Papa za svoga pohoda Libanonu u rujnu ove godine, o životu i suživotu, o dijalogu i razumijevanju među ljudima raznih vjeroispovijedi.

Ljudski učitelj pomaže vidjeti i upoznati onoga tko je istinski Učitelj

Isusova istina vrijedi za sve ljude i sva vremena. Četiri puta u tome završnom *manifestu* govori Isus o 'sve', 'svima', 'sve dane'. Pojedinaac može imati razne ljudske učitelje, ali konačna pouka dolazi od same Istine u osobi Isusa Krista. Ljudski učitelji, apostoli i njihovi učenici, samo su vanjski čimbenici i učitelji koji imaju zadaću otvoriti prozore našega uma i srca da prodremo i prihvatimo sjaj istine i svjetlo riječi u Isusu Kristu, istinskoga i pravoga 'nutarnjeg' učitelja, o kome govori sveti Augustin. Jer, u konačnici, istinski je učitelj sama Istina, Krist Gospodin. Ljudski učitelj pomaže vidjeti i upoznati onoga tko je istinski Učitelj.

Draga djeco!

Danas vas pozivam da molite na moje nakane. Obnovite post i molitvu, jer sotona je mudar i privlači mnoga srca grijehu i propasti. Ja vas pozivam, dječice, na svetost i da živite u milosti. Klanjajte se momu Sinu da vas On ispuni svojim mirom i ljubavlju za kojima žudite. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. listopada 2012.

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Zadaća je navjestitelja i učitelja voditi slušatelja u susret sa samim Bogom. A ako je i sam zahvaćen tom blizinom, onda je njegova uloga radosna i usrećujuća, odvija se u radosnoj ljubavi, unatoč mnogim razočaranjima na tome putu. U navještaju i poučavanju sjeđinjuju se na posebno intiman način ljubav prema Bogu i prema bližnjemu, prijateljstvo s Kristom i nasljedovanje Krista, kontemplacija i apostolat.

Jasno je jedno. Gospodinov zadnji nalog prema Evanđeljima jest nedvojben: *Podite u cijeli svijet. Učinite sve ljude mojim učenicima. Navješćujte svemu stvorenju Radosnu vijest. Opraštajte grijeha. Krstite ih.* To je jasni nalog koji je Crkva prihvatila, s kojim je živjela, ne bojeći se progona, ni rimske ni ine druge vlasti, nikakvih pogroma i zatiranja rimskih careva i njihovih slugu. Crkva ni njezini glasnici nisu sjedili prekrštenih ruku, nego su se dali na misijski posao znajući da je u pitanju spas i osobni i svijeta.

Jasno, tijekom povijesti bilo je zastranjivanja i prisilnih krštavanja, bilo je nasilja spram domorodačkih naroda, bilo je i neugodnih prizora kad su, primjerice, za petstotu obljetnicu evangelizacije Novoga svijeta predstavnici pojedinih plemena u Južnoj Americi vraćali Papi Bibliju, u ime koje su bili progonjeni, zlostavljani, pretvarani u roblje. To je jedna strana medalje. Ali imamo i drugu stranu kovanice, naime, s kršćanstvom je došlo nešto posve novo i plemenito, božansko i humano i u najzabitijim područjima i krajeve cijeloga svijeta. Bog želi da se svi ljudi spase i dođu do spoznaje istine, veli već Pavao u pismu Timoteju.

Treba li zbog pojedinačnih zastranjivanja zaniijekati misije

Danas je ravno herezi i svjetovnoj 'bogohuli' nijekati 'zasluge' Francuske revolucije, koja je, navodno, proglasila ljudska prava (a zapravo ih je davno dao i proglasio Gospodin na Sinaju!) ali je ta ista prava ta ista revolucija svim mogućim silama i oružjem gazila i gušila, masovno slala pod giljotinu svoje protivnike, pa na kraju i same kolovođe revolucije. Zbilo se tada toliko očitih zločina, pa čak i genocida, primjerice nad pokrajinom Vendée u Bretanji, gdje je ubijeno preko 250 tisuća ljudi jer su se pobunili protiv 'revolucije', boreći se za Križ. Ta prijelomna godina u europskoj povijesti nema samo pozitivne, nego i krajnje mračne, negativne strane, kad su i nevini ljudi masovno stradali. Tko se danas usuđuje nijekati ono što je postalo europsko suvremeno 'evanđelje', jer u svijesti mnogih brojenje godina započinje tom 'revolucijom'? Hoćemo li mi u Crkvi zbog pojedinačnih zastranjivanja i prisilnih

krštavanja zaniijekati misije i dobrovoljno krštavanje? Pa to je naopaka logika.

A što se tiče kolonijalnih sila i kršćanskih misionara, istina je da su redovito misionari dolazili u novootkrivena područja zajedno s novim gospodarima – katolicima ili protestantima. Blaženi Charles de Foucauld (+1916.) proveo je mnoge godine na području plemena Tuarega a da nikoga nije obratio niti krstio. Nije misionirao u smislu pokrštavanja, nego je jednostavno svjedočio nazočnost Isusa Krista među muslimanima. Pao je od njihove ruke, a bio je svima prijatelj. Htio je uprisutniti Isusa Krista među Tuarezima. Iz njegovih je spisa razvidno kako je sebe smatrao samo pretečom, pioninom potonjih katoličkih misionara. On je htio utrti put Isusu Kristu, sastavio je i francusko-tuareški rječnik. Ili, primjerice, toliki američki afrokršćani. Znamo da su došli u Ameriku prisilno, kao roblje, bili su u vlasništvu bijelih robovlasnika. Sama ta činjenica, primjerice, nije smetala Martinu Lutheru Kingu da bude vjernik i propovjednik te kao kršćanin pobornik ljud-

skih prava, da se bori svim silama protiv rasizma te da padne upravo na pozornici, kao pobornik za prava crnaca u Americi. Žrtva se isplatila. Nemoguće je zbog nekih ispada osuditi globalnu potrebu misija ili lomiti koplja nad nečim u biti krajnje pozitivnim.

Istinitost i vjerodostojnost Svetoga pisma i osobe Isusa Krista – Bogočovjeka ne zavisi od toga jesu li potonji kršćani slijedili do kraja njegov nauk i primjer ili su ga izdali. Lijek nije loš zato što je netko prisiljen uzeti ga protiv vlastite volje. Pogotovo se to ne može primijeniti na tolike mučenike koji su svjesno položili svoj život za Isusa Krista, a bili su obraćenici.

Misije i misionari nisu bili povod ni za kakve sukobe, nego su to bili teritorijalni zahtjevi kolonijalnih sila koje pojedinci u ime svoje nacije podižu na tuđim područjima. Sve su velike religije po sebi misionarske. Vidimo na koji način islam i danas misionira u Africi, ali i diljem nekoć kršćanske Europe. Ako ste uvjereni da ste pronašli istinu svoga života, onda je zapovijed ljubavi da

to i drugima priopćite, da druge privučete u svoje okrilje. Tko se odriče misioniranja, taj se zapravo već u biti odriče i svoje vjere. Ili mu je svejedno što će biti s onima s kojima živi. Islam, primjerice, traži za sebe ono što drugima ne dopušta. Prijeteći iziskuje za sebe sva prava i sve slobode u demokratskim društvima, dok istodobno u islamskim zemljama zabranjuje javno očitovanje drugih vjera. U njihovim su zemljama nemuslimani građani drugoga reda, ili pod prijetnjom smrtno kazne zabranjuju prijelaz na drugu religiju, pogotovo kršćanstvo. Komu smetaju svjedoci Jehove? Oni su nametljivo zauzeti u promicanju svoga nauka i svojih spisa, ali ne ugrožavaju javni red i mir, što se ne može reći, primjerice, za islamske salafiste na Zapadu.

Bog traži čovjeka

Misije su povezane i s pitanjem identiteta kršćana i kršćanstva. Kršćanstvo koje se odriče misija, odriče se samoga sebe. Misije su Gospodinov nalog učenicima. Danas je žur-

na zadaća Crkve i misija u Europi obraćenje europskih nevjernika koji su još tek nominalno kršćani. O tome je raspravljala i sinoda u Rimu, a to je i cilj *Godine vjere*. K tome, u Europi danas ima mnoštvo muslimana koji su samo nominalno muslimani te koji bi se htjeli emancipirati. Kamo ih uputiti? Kamo će se oni okrenuti? Hoće li oni postati žrtve naše zapadnjačke nevjere, ili će prihvatiti slobodu koju im nudi Isus Krist? Možemo li ponuditi ista ateističkom hedonizmu i nihilizmu koji danas vlada Zapadom, pa i našim krajevima? Najgore je životno rješenje agnosticizam ili ateizam. Vidjeli smo to i ovih dana u povodu smrti i ukopa jednoga političkoga uglednika koji se vratio vjeri svoga djetinjstva i tražio crkveni ukop.

Danas mnogi prigovaraju Papi kako su njegova stajališta fundamentalistička, kako nije dovoljno otvoren ni snošljiv spram onih koji drukčije misle. Radije bi se dalo ustvrditi kako društvo koje tako misli nije ni snošljivo niti je liberalno, osim ako se pod liberalizmom ne podrazumijeva uvjerenje kako ne smije biti konačne istine, čvrstih stavova ni uvjerenja. Izvorno je tolerancija, snošljivost poštovanje tuđih uvjerenja. Toga danas sve manje ima. U sadašnjem trenutku snošljivost ili tolerancija nije poštovanje tuđih uvjerenja, nego odbacivanje bilo kakvih čvrstih uvjerenja. Papa naviješta samo ono što je Crkva trajno, kroza svu svoju povijest, naviještala, a on to čini na krajnje razuman i ljudski način. I ne propušta nijednu zgodu naučavati u ljubavi kršćanski životni put koji je zacrtao sam Isus Krist.

Danas se sve više širi i uvjerenje da djeca sama trebaju odlučiti hoće li primiti krštenje ili ne će, dakle, navodno bi djeca trebala čekati do odrasle dobi pa se onda svjesno odlučiti za krštenje i vjeru. Međutim, i to je zabluda. Isus veli svojim učenicima: *Niste vi izabrali mene – ja sam vas izabrao.* To će reći: Bog je mene našao, nisam ja Boga otkrio. Bog traži čovjeka. Krštenje djece izriče to na najbolji mogući način: Mi smo primalci. Jasno je da dijete treba prihvatiti vjeru u slobodi. Ali, da bi uopće moglo prihvatiti vjeru, mora je iznutra poznavati. Tko vjeruje da je Isus Krist njegov Otkupitelj, on tu zbilju svoga života ne će uskratiti svojoj djeci. Djeca trebaju upoznati praktičnu vjeru svojih starijih. Daleko je lakše izgubiti vjeru nego je ponovno steći. Svoju djecu trebaju krštavati samo oni roditelji koji su odlučno spremni i voljni odgajati tu istu djecu u kršćanskom duhu i životu. Ako to nisu, onda ih ne trebaju ni krštavati, jer je to puki sakramentalizam koji se ničim ne da opravdati.

Jasan je nauk Crkve: Samo je u Katoličkoj Crkvi punina spasenja. Ona je sveopći

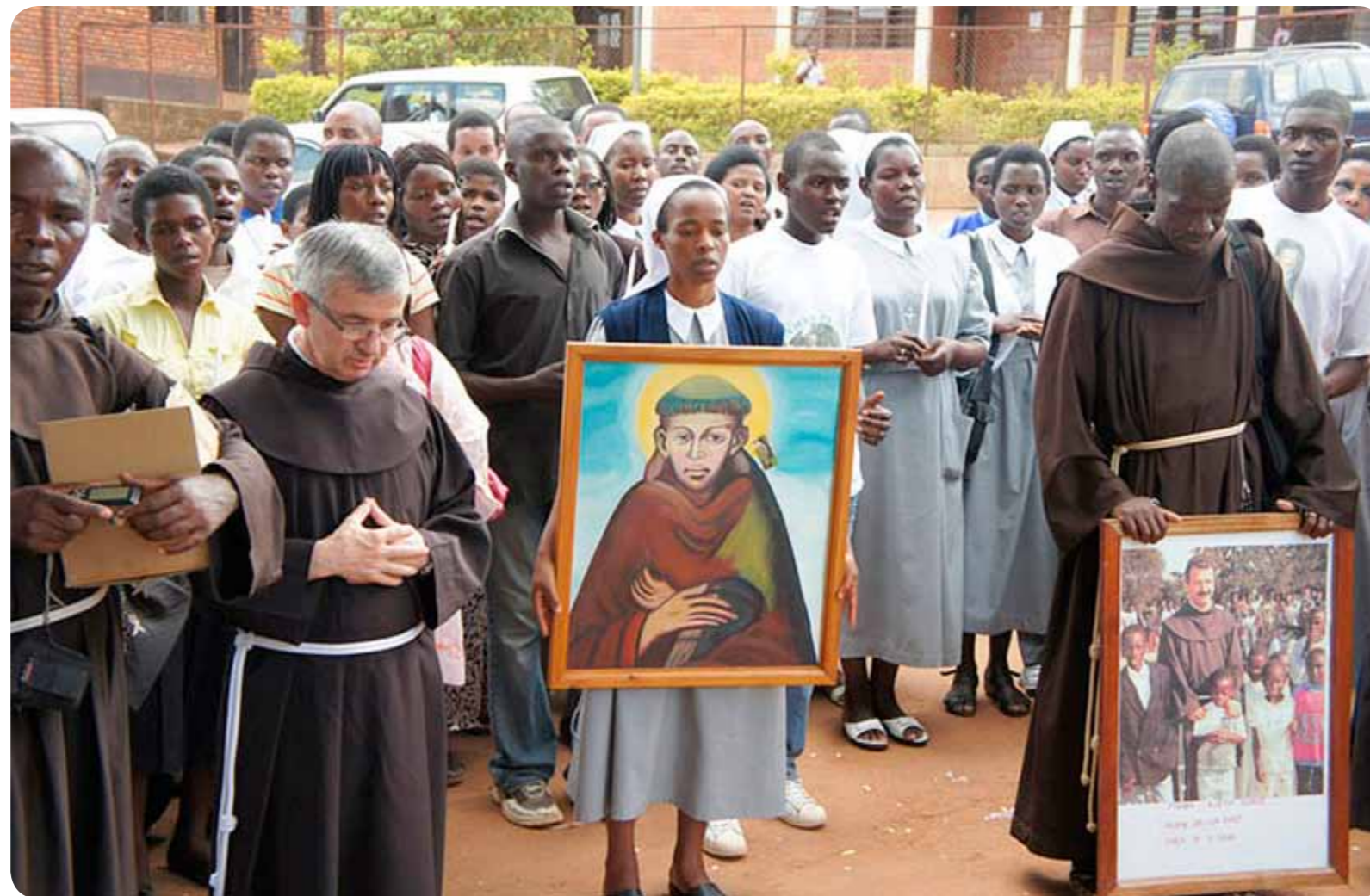
sakrament spasenja. U njoj imamo pristup punini istine. Zato je spram Isusova naloga i nauka nedopustivo govoriti da svakom ostane u vjeri u kojoj je rođen. To se protivi Isusovu nalogu, učenju cijele povijesti Crkve, učenju Drugoga vatikanskoga sabora. Nemoguće je olako prijeći preko Isusovih riječi o propasti, o sotoni, o paklu. Nije to nikakvo ugonjenje neobrazložena straha, nego naprosto spada na cjelovitost poruke. Stoga imamo i potrebu za sakramentom pomirenja.

Isus – jedini posrednik između Boga i ljudi

Danas se nerijetko govori o tome kako je opasno misionirati primjerice u muslimanskim zemljama. Papa je nedavno rekao kako je cilj međureligijskoga dijaloga naučiti Boga se bojati, činiti što je pravo, otvarati svijet za Boga i njegovo kraljevstvo. Danas se, doduše, mijenja mentalitet i u onih koji nisu kršćani. Kako njih misionirati? Primjereni način jest dijalog. Ali dijalog nikada ne može zamijeniti misije, nego je on samo novi vidik i oblik misija. Dijalog treba biti otvoren spram svoga rezultata, ali ja kao vjernik moram nastupati sa sviješću: Vjera u Isusa Krista spašava čovjeka. Svatko, prema našem uvjerenju i naučavanju, treba Isusa Krista. On je jedini posrednik između Boga i ljudi. Dijalog je iskren i ispravan kad pokušavam partnera shvatiti i od njega naučiti. I u svetim tekstovima drugih religija sadržana je mudrost. Kako bi inače oni mudraci s Istoka, koji su došli u Jeruzalem, došli do spoznaje da se u Izraelu rodio Mesija? Nemoguće je posvuda ljude suočiti s Isusom Kristom i evanđeljem ako tlo nije spremno. Vidjeli smo primjer Charlesa de Foucaulda. Naš cilj mora biti jasan: Dovedi ljude Isusu Kristu.

Da su se u rimsko doba kršćanski misionari plašili državnih vlasti i progona, nikada ne bi bilo Crkve. Bili bi i ostali u mišjim rupama. I onodobno bijaše po život opasno vjerovati u Isusa Krista, krstiti se. Biti kršćanin ili se dati krstiti i to javno ispovijediti bijaše onodobno povezano s prijetnjom smrtno kazne. Već bi na početku bilo u klci ugušeno ono što je Isus donio u svijet da su se kršćani plašili svjedočanstva za Isusa Krista. Nemoguće je govoriti ljudima: Nemojte se krštavati jer je to po život opasno. To je nespojivo s načinom kako se kršćanstvo proširilo u svijetu.

Oni su mudraci pronašli Isusa Krista i poklonili mu se. Krist je završnica i vrhunac svake mudrosti, pred njim prestaje ljudsko mudrovanje. To je na kraju smisao svakoga dijaloga. U Kristu prestaje svako ljudsko mudrobovanje i mudroslovlje. Svatko je na svome mjestu misionar Isusa Krista, pozvan davati svjedočanstvo za istinitost svoga uvjerenja.

Spomen smrti fra Vjeka Čurića, misionara u Ruandi

Obnovite post i molitvu

Gospa nas poziva da obnovimo post i molitvu, „jer sotona je mudar i privlači mnoga srca grijehu i propasti.“

vlč. Adalbert Rebić

Post

Post se sastoji u lišavanju od svake hrane i pića, pokatkad i bračnog čina, jedan ili više dana od jednoga sunčeva zalaza do drugoga. Poznaju ga i obavljaju pripadnici različitih religija i kultura koji poste iz vjerskih i čudorednih razloga. U nekim religijama ljudi su dragovoljno postili sve do umiranja od gladi. Skoro svaka religija promiče post ili ga sankcionira na ovaj ili onaj način. U primitivnim religijama post je često sredstvo kojim se nešto ište od božanstva ili se njime odaje čast i poštovanje božanstvu ili se njime jačaju duhovne sposobnosti ili se njime spremaju za obavljanje vjerskih obreda.

Post je uobičajen u židovstvu, kršćanstvu i islamu. Islam ga, dapače, propisuje kroz duže razdoblje u godini, kroz cijeli mjesec dana (*Ramadan*); kroz to vrijeme lišavaju se hrane i pića od zore do večeri. Smiju jesti samo noću.

Današnji zapadnjaci, uključujući i kršćane, ne cijene mnogo post koji se sastoji u lišavanju od svake hrane i svakoga pića kroz jedan ili čak više dana, od jednoga sunčeva zalaza do drugoga. Oni cijene umjerenost u jelu i piću, preporučuju suzdržavanje od prekomjerne hrane i lišavanje hrane radi mršavljenja i pročišćavanja organizma. No, post kao religijski čin čini im se opasnim za zdravlje i ne uviđaju baš previše njegovu duhovnu korisnost. Taj je stav prava opreka onom stavu što ga susrećemo gotovo u svim religijama: postu pripada važno mjesto u religioznim obredima, radi trapljenja, očišćenja, žalovanja, prošnje. U islamu, primjerice, post je najvažnije sredstvo za priznanje Božje transcendentnosti. Biblija, na kojoj počiva u ovom pogledu stav Crkve, susreće se u toj stvari sa svim drugim religioznim strujanjima. Ali ona jasno utvrđuje *smisao* posta i

uređuje njegovo opsluživanje; zajedno s molitvom i milostinjom, smatra ga jednim od bitnih čina koji su pred Bogom izraz čovjekove poniznosti, nade i ljubavi.

Post u Starom zavjetu

Za ljude Staroga zavjeta povod za javni post bijaše godišnji blagdan pomirenja naroda s Bogom, *Jom kippur* (usp. Lev 16,29.31; 23,27.29.36; Br 29,7). Za taj je blagdan javni post bio propisan i strogo održavan (među ortodoksnim Židovima sve do dana današnjega). „U sedmom mjesecu, deseti dan toga mjeseca, postite i ne obavljajte nikakva posla: ni domorodac ni stranac koji među vama boravi. Jer toga dana nad vama se ima izvršiti obred pomirenja da se očistite od svih svojih grijeha te da pred Jahvom budete čisti“ (Lev 16,29-31). Bilo je i drugih zajedničkih postova o godišnjicama velikih nacionalnih nesreća. Pobožni su Židovi postili i iz osobne pobožnosti. Neki od njih postili su dvaput na tjedan (obično ponedjeljkom i četvrtkom), kao učenici Ivana Krstitelja i farizeji (Lk 18,12). Time su nastojali ostvariti jedan od elemenata pravednosti, kako su definirali Zakon i proroci.

U Starom zavjetu susrećemo posebne postove, koje su obavljali svi ljudi (javni postovi) ili samo pojedinci (osobni postovi). Iz obavljanja blagdana pomirenja vidi se da je post služio čišćenju vjernika od grijeha i grješnoga života. Vjernik posti da bi od Boga dobio oprostjenje grijeha ili da se pripremi za dobivanje Božje objave ili iz žalosti zbog nesreće u obitelji ili narodu (usp. 1 Kr 21,27; Izl 34,28 i 2 Sam12, 16.22).

Raznolike su prigode i pobude posta u Starome zavjetu. Pritom je uvijek prisutna želja da se čovjek vjere učvrsti u nekom stavu poniznosti, da bi prihvatio Božje djelova-

nje i stavio se u Božju prisutnost. Ova duboka nakana otkriva smisao onih razdoblja od 40 dana što su ih Mojsije (Izl 34,28) i Ilija (1 Kr 19,8) proveli bez hrane. U ovim primjerima svoj uzor imaju i Isusovih 40 dana u puštinji.

Post je u Bibliji uvijek popraćen *molitvom* i služi kao izraz poniznosti pred Bogom: postiti znači isto što i poniziti svoju dušu pred Bogom (usp. Lev 16,29.31). Post, dakle, nije neki trapljenički podvig; nije mu svrha postići neko egzaltirano duševno ili religiozno stanje. U biblijskom kontekstu uzdržavanje od jela i pila je religiozni čin čije pobude treba ispravno shvatiti. Jednako vrijedi i za uzdržavanje od bračnoga čina. Biblijski vjernik smatra i hranu i bračni čin Božjim darom,

vrlo važnim, dapače temeljnim za sudjelovanje u Božjem činu stvaranja potomstva (Pnz 8,3; Jl 2,16). Post koji ne bi bio popraćen pravim i iskrenim priznanjem svojih pogriješaka i pokajanjem i dobrim djelima, ne bi bio pravi religiozni čin. Takve su formalističke postove prokazivali i osuđivali proroci (usp. Iz 58 i Jr 14,11.12), pa i sam Isus.

Odnos Isusa iz Nazareta prema postu

Ako Isus u vezi s postom ništa ne propisuje svojim učenicima (Mt 2,18), to nije zato što bi on prezirao post ili bi želio dokinuti pravednost. Ta on nije došao da ukine Zakon ili Proroke nego da ih ispuni, dopuni (usp. Mt 5,17-18). On želi postu dati novi smisao. On zabranjuje da oni koji poste to javno pokazuju. On je htio da njegovi učenici nadiđu i ostvare puni smisao posta (usp. Mt 6,1). Isus naglašava potrebu nenavezanosti na bogatstvo (Mt 19,21), potrebu dragovoljnog suzdržavanja (Mt 19,12) a nadalje odricanja samoga sebe, da bi se nosio vlastiti križ (usp. Mt 110,38-39).

Isus iz Nazareta postio je čak 40 dana odmah nakon krštenja u rijeci Jordanu da se

pripravi za svoje javno djelovanje (usp. Mt 4,1-2; Lk 4,1-2). No, čini se da pri tom nije ni promicao niti osuđivao post kao takav. Samo je upozoravao, kao i proroci, da post mora biti obavljen na slavu Božju a nipošto za svoju vlastitu promidžbu. Post mora biti obavljen u skrovitosti, a nikako na pozornici da bi bio svima vidljiv. Rekao je: „I kad postite, ne budite smrknuti kao licemjeri. Izobličuju lica da pokažu ljudima kako poste. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti naprotiv, kad postiš, pomaži glavu i umij lice da ne zapaze ljudi kako postiš, nego Otac tvoj, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti“ (Mt 6,16-17).

Ivanovi su učenici htjeli čuti Isusovo mišljenje o postu, pa su ga jednom zgodom javno upitali: „Zašto mi i farizeji postimo, a učenici tvoji ne poste?“ Nato im je Isus odgovorio: „Mogu li svatovi tugovati dok je snjima zaručnik? Doći će već dani kad će im se ugrabiti zaručnik, i tada će postiti!“ (Mt 9,14-15). Post će za Isusove učenike biti prikladan religijski čin tek onda kad Isus ode od njih. U tom kontekstu Isus je nadodao nešto što je jako bitno uočiti: „A nitko ne stavlja

krpe od sirova sukna na staro odijelo, jer za krpa vuče s odijela pa nastane još veća rupa. I ne ulijeva se novo vino u stare mješine. Inače se mješine proderu, vino prolije, a mješine propadnu. Nego, novo se vino ulijeva u nove mješine pa se oboje sačuva“ (Mt 9,16-17). Istinski post za Isusa spada kao religijski čin u novo vrijeme koje slijedi poslije Isusova uskrsnuća. Isus uzdiže post na višu razinu: novo vino u nove mješine!

Post u Crkvi kroz povijest

Apostolska je Crkva glede posta zadržala običaje židovstva kako ih je Isus usavršio, definirao i ozakonio. Djela apostolska spominju bogoštovna svetkovanja s postom i molitvom. Prva kršćanska zajednica postila je zajedno s molitvom. U antiohijskoj su Crkvi uz post i molitvu te uz polaganje ruku odlučili Barnabu i Pavla za djelo na koje ih je Bog pozvao (usp. 13,1-3). U istoj su antiohijskoj Crkvi postavljali po crkvama starije (prezbitere, svećenike) „te ih, nakon molitve i posta, povjeravali Gospodinu u kojega su povjerovali“ (Dj 14, 23). Kršćani židovskoga podrijetla nastavili su opsluživati sve što je bilo Zakonom propisano: postili su i molili u određene dane u tjednu (ponedjeljkom ili utorkom i četvrtkom) još potkraj prvoga stoljeća po Kristu, premda ih na to Isusov nauk nije obvezivao.

Pavao se za svoga preteškoga apostolskog rada nije zadovoljavao time da podnosi glad i žeđ kad su prilike to tražile, nego je i osobno mnogo puta postio (usp. 2 Kor 6,5; 11,27). Crkva je ostala vjerna toj tradiciji, nastojeći obavljanjem posta vjernike dovesti u stav posvemašnje otvorenosti za Gospodnju milost, očekujući Gospodinov povratak.

Od II. stoljeća bila su u Crkvi dva dana obvezatnog posta prije blagdana Uskrsa. U IV. stoljeću, kad je Crkva institucionalizirana, post se sve više povezuje s legalizmom i formalizmom, a u X. stoljeću obvezatan je post 40 dana u vrijeme korizme. U monaškim zajednicama post preuzima mjesto mučeništva (*martirij*) kao vrhunskog čina kršćanskoga života. Za srednjega vijeka post se u Crkvi propisuje i treba ga opsluživati za kvatre, za sve vrijeme korizme do Uskrsa, dva dana prije Duhova, na blagdan Uzvišenja svetoga Križa, te sve dane od 13. prosinca do Božića. Pravoslavne crkve i istočne kršćanske crkve imaju još više posta nego Katolička Crkva. Protestanti su, naprotiv, napustili praksu obvezatnog posta; post su u nekoj mjeri sačuvali anglikanci. U Katoličkoj Crkvi post je poslije Drugoga vatikanskog koncila, osobito poslije objave apostolske konstitucije pape Pavla VI. (*Paenitemini*, 1966.), umnogome ublažen i dani posta smanjeni.

Snimio Franjo Sušac

Apostolska je Crkva glede posta zadržala običaje židovstva kako ih je Isus usavršio, definirao i ozakonio. Djela apostolska spominju bogoštovna svetkovanja s postom i molitvom. Prva kršćanska zajednica postila je zajedno s molitvom.

Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke (XI.)

Gospina mudra pedagogija sa župom prepoznaje se posebno u tome što njezine katkada vrlo ozbiljne pozive prate i brižni majčinski poticaji i izrazi ohrabrenja, pa i pravog izljeva majčinske ljubavi. Dakle, nitko se ne mora osjećati manje vrijednim zato što su neki drugi bolji od njega, jer Gospa jednako ljubi sve. To bi za svakoga morala biti spoznaja koja rađa radošću i srećom.

fra Ivan Dugandžić

Župa Međugorje – oaza mira

Nazvavši župu Međugorje oazom mira, Gospa ju je izravno povezala sa svojom glavnom porukom mira. Ona je župu izabrala i zamislila kao posebno mjesto, oazu u kojoj će oni koji dođu moći naći pravi mir s Bogom i ljudima. To jasno proizlazi iz sljedeće poruke: „*Draga djeco! Bog mi dopusti da s njim ostvarim ovu oazu mira. Želim vas pozvati da je čuvate, i da oaza bude uvijek čista. Ima onih koji svojom nemarnošću uništavaju mir i molitvu. Ja vas pozivam da svjedočite i svojim životom pomažete da se očuva mir*“ (26. lipnja 1986.). A kako se nitko ne bi uljuljao u lažnoj sigurnosti, već doskora Gospa podsjeća kako „*pokraj oaze postoji pustinja, gdje sotona vrebala i želi iskušati svakog od vas*“ (7. kolovoza 1986.). Koliko brižne majčinske ljubavi prema župi, ali i ozbiljnog upozorenja u tim dvjema porukama!

Obje slike, i oaza i pustinja, imaju biblijsku pozadinu i snažnu poruku. Oaza, s obiljem vode i hladom stabala usred suhe pustinje žuđeno je mjesto odmora i rashlade za sve karavane koje prolaze pustinjom. Zar je onda čudo što je jedna takva oaza na putu naroda Izraela kroz pustinju do u pojediniosti ostala urezana u sjećanje: „*Isli su tri dana pustinjom Etanom, a onda se utabore u Mari. Zatim odu iz Mare i stignu u Elim. U Elimu je bilo dvanaest izvor-voda i sedamdeset palmâ*“ (Br 33,8sl).

Pustinja je u Bibliji mjesto kušnje. Narod je prije svog ulaska u obećanu zemlju četrdeset godina prolazio različite kušnje. Evande-

listi nisu zaboravili zabilježiti Isusovu kušnju u pustinji na početku njegova djelovanja da bi čitateljima ponudili i primjer kako se kušnja pobjeđuje.

Svaki župljanin mora trajno živjeti s tom svijješću da se nalazi pred izborom – oaza ili pustinja. Svatko odlučuje sam hoće li ostati vjeran Gospi ili će se klanjati zlatnom tetetu. Hodočasnici u župljanima i njihovim obiteljima doživljavaju ili iskustvo oaze ili iskustvo pustinje. To potvrđuje vrlo ozbiljno Gospino upozorenje: *Došla sam k vama da vam pomognem i zato vas zovem da mijenjate život, jer ste pošli jednim putem, putem propasti. Kad sam vam govorila, obratite se, molite, postite, mirite se, vi ste ove poruke uzeli površno. Bili ste počeli po njima živjeti, pa ste ih ostavili, jer vam je bilo teško.*

U nastavku te poruke vidi se da Gospa ne misli samo na stanovit zamor i mlakost u duhovnom životu, nego na nešto mnogo opasnije. Zamamnost novca i sve veće zarade za mnoge je kušnja kojoj ne znaju odoljeti. Stvorili su i stvaraju svoje zlatno tele te time oazu pretvaraju u pustinju. To je zorno iz nastavka poruke: *I vi ste tako radi svoga jednog probitka odstupili od Boga i od mene. Ja sam željela od vas stvoriti oazu mira, ljubavi i dobrote... Zato, evo što vam kažem: sotona se poigrava s vama i s vašim dušama* (25. ožujka 1992.).

Isus Krist – Kralj mira

U teološkom pogledu značajno je što Gospa u više poruka Isusa zove Kraljem mira,

naznačujući time jasno od koga mir dolazi. Ona potiče na molitvu za mir i moli zajedno s vidiocima za nj, a Isus ga daje, kako glasi poruka za jedan od ratnih Božića: „*Draga djeco! Danas se s vama radujem i molim s vama za mir: mir u vašim srcima, mir u vašim obiteljima, mir u vašim željama, mir na cijelom svijetu. Neka vas Kralj mira danas blagoslovi i dadne mir*“ (25. prosinca 1994.).

Zanimljivo je da još nekoliko poruka datih za Božić također u sebi sadrže temu mira. Doduše, ima poruka u kojima Isus nije izravno nazvan Kraljem mira, ali se to zacijelo pretpostavlja kad Gospa, primjerice, želi da „*vas on (Isus) ispuni svojim mirom*“ (25. prosinca 1998.), ili kad na blagdan njegova rođenja ponovno poziva na odluku za mir (25. prosinca 1999.), na molitvu za mir, ili „*da se ujedinite s njim preko molitve i postanete znak ovom nemirnom svijetu*“ (25. prosinca 2001.).

A onda, nakon tih nekoliko blažih poziva i poticaja, opet dolazi jedna snažna poruka mira koja kao da želi još jednom podsjetiti na same početke: „*...Živite moje poruke i obraćajte se. Budite svjesni ovog dara da mi je Bog dopustio biti s vama, posebno danas kad u svojim rukama imam malog Isusa – Kralja mira. Želim vam dati mir, a vi ga nosite u svojim srcima i darujte drugima, sve dok Božji mir ne zavlada svijetom*“ (25. prosinca 2002.).

Dvije su bitne oznake te poruke: prvo, mir je povezan s obraćenjem kao uvjetom

bez kojega nije moguć; drugo, polazeći od srca čovjeka pojedinca koji se obraća, mir smjera na cijeli svijet. I idućeg Božića Gospa kaže „*nosim vam njega koji je Kralj mira da vam on udijeli svoj mir*“ (25. prosinca 2003.). Od sljedećih šest Božića Gospa pet puta govori o Isusu kao Kralju mira koji obećava svoj mir ili poziva na molitvu za nj.

Molitva za jedinstvo župe

U više poruka Gospa je ponovila kako ima poseban plan sa župom, podsjećajući uvijek iznova kako ju je izabrala i namijenila joj posebno poslanje. Polazeći od bolnog iskustva nejedinstva župe u njezinoj nedavnoj prošlosti, ona ponajprije poziva na molitvu za njezino jedinstvo, kako bi župa mogla ostvariti svoj poziv: „*Draga djeco! Danas vas molim da prestanete s ogovaranjem i da molite za jedinstvo župe, jer ja i moj Sin imamo poseban plan s ovom župom*“ (12. travnja 1984.).

Molitva za jedinstvo župe neodoljivo podsjeća na Isusovu velikosvećeničku molitvu za jedinstvo učenika kako bi mogli ostvariti svoje poslanje u svijetu (usp. Iv 17). Gospa je pritom posebno istaknula jednu od najraširenijih mana među kršćanima – ogovaranje. Njega, doduše, ima svugdje među ljudima i ono po sebi ne mora izravno ugrožavati jedinstvo župe. Ipak, imajući u vidu spomenutu neslavnu prošlost župe, i ogovaranje može ugroziti njezino jedinstvo, pa se treba boriti protiv njega.

Nejedinstvo župe, koje se očitavalo u zavađenosti dvaju najvećih sela, Međugorja

i Bijakovića, nestalo je za nastavka gradnje župne crkve sv. Jakova od 1966. do 1970. godine, pod mudrim vodstvom tadašnjeg župnika fra Radovana Petrovića. Proces međusobnog pomirenja dvaju zavađenih sela prerastao je u spontano svjedočenje jedinstva prigodom proslave završetka radova na crkvi, kada se na svečanom banketu iz više od 1500 grla orilo: „*Ljubav nas veže i spaja!*“ Pozivajući ipak da se moli za jedinstvo župe, Gospa je željela preduhitriti bilo kakve moguće nove podjele i time ostavila ozbiljno upozorenje za buduća vremena kad bi se jedinstvo iz tko zna kojih razloga moglo naći na kušnji.

I ustezanje poruke ima svoju poruku

Već smo prije spominjali kako se u svome nastojanju da pokrene župu Gospa služi različitim pedagoškim sredstvima pa i preskakanjem poruka ponekim četvrtkom, kao primjerice 26. travnja 1984. Upitana tjedan dana poslije od vidjelice Marije Pavlović, zašto joj prošli četvrtak nije dala poruku, ona odgovara: „*Ne želim nikoga siliti na ono što sam ne osjeća i ne želi, iako sam imala za župu posebne poruke kojima sam željela produbiti vjeru svakog vjernika. No jedan posve mali broj prihvatio je poruke četvrtkom. Iz početka ih je bilo dosta, ali kao da je njima postalo nešto svakidašnje. I sada, u posljednjih vrijeme, neki upitaju za poruku iz radoznalosti, a ne iz vjere i pobožnosti prema mom Sinu i meni*“ (30. travnja 1984.). Preskočena poruka bila je dakle unaprijed planirano sredstvo utjecaja na župu, kako bi se mnogi župljani ozbiljnije suočili sa svojim mjestom i ulogom u Gospinu planu.

Preskakanje poruka dogodilo se još nekoliko puta (14. lipnja 1984.; 28. lipnja 1984.), a uvijek je imalo oblik stanovite šok-terapije, koja bi župu trebala trgnuti iz trenutačne mlitavosti i zaborava. Početkom korizme godine 1985. Gospa je, štoviše, otvoreno zaprijetila potpunim prekidom davanja poruka: „*Draga djeco! Iz dana u dan pozivala sam vas na obnavljanje i molitvu u župi, ali ne prihvaćate. Danas vas pozivam posljednji put. Sad je korizma i vi kao župa u korizmi možete se pokrenuti za ljubav mome pozivu. Ako to ne učinite ne želim vam davati poruke. Bog mi to odobrava*“ (21. veljače 1985.).

Pa ipak, samo mjesec i pol dana poslije te poruke, i to na Veliki četvrtak, Gospa daje poruku punu obećanja: „*Draga djeco! Zahvaljujem vam što ste počeli više misliti na Božju slavu u svojim srcima. Danas je dan kad sam vam željela prestati davati poruke, jer me pojedinci nisu prihvatili. Župa se je pokrenula i želim vam davati poruke kao nikada što je igdje bilo u povijesti od nastan-*

ka svijeta“ (4. travnja 1985.). Iako je odlučila nastaviti davati poruke zbog onih koji su se pokrenuli, Gospa nije zaboravila ni pojedince koji je nisu prihvatili. Svojom najavom davanja poruka kao nikad prije u povijesti, one prve želi ohrabriti na njihovu daljnjem putu svjedočenja, a ove potonje pozvati da se i oni pokrenu.

Uvijek novi poziv na odluku

Pa ipak nije ostalo samo na tome. Gospa ne želi da se župa uljulja u lažnom uvjerenju da je sve dobro. Nešto malo više od godine dana poslije toga župa je još jednom pozvana da se odluči: „*Draga djeco! Danas vas pozivam da se odlučite želite li živjeti poruke koje vam dajem. Želim da budete aktivni u življenju i prenošenju poruka*“ (5. lipnja 1986.). Nemoću je točno znati što se tada time pokrenulo i promijenilo u životu župe, ali je činjenica da Gospa nije prestala davati poruke za župu. Prema tome, i ta se prijetnja može smatrati sredstvom njezine mudre i strpljive pedagogije.

U svemu tome prepoznaje se dinamika procesa rasta koji ima i svoje uspone i padove. Gospina mudra pedagogija sa župom prepoznaje se posebno u tome što njezine katkada vrlo ozbiljne pozive prate i brižni majčinski poticaji i izrazi ohrabrenja, pa i pravog izljeva majčinske ljubavi: „*Draga djeco! Već sam vam rekla da sam vas izabrala na poseban način, ovakve kakvi jeste. Ja Majka sve vas ljubim. I, u svakom trenutku kad vam je teško, ne plašite se, jer vas ljubim i onda kada ste daleko od mene i moga Sina*“ (24. svibnja 1984.). Dakle, nitko se ne mora osjećati manje vrijednim zato što su neki drugi bolji od njega, jer Gospa jednako ljubi sve. To bi za svakoga morala biti spoznaja koja rađa radošću i srećom.

Nadalje, Gospa ne propušta „*zahvaliti za sve žrtve, a napose hvala onima koji su mom srcu omiljeli i ovdje rado dolaze*“ (10. siječnja 1985.), ona se ne umara uvijek iznova ponavljati kako je na poseban način izabrala ovu župu „*koja mi je milija nego ostale, gdje sam rado boravila, kad me je Svevišnji slao*“ (21. ožujka 1985.). Dinamika uvijek novih poziva, upozorenja, ali i priznanja vezana je i uz ciklus godišnjih liturgijskih blagdana, odnosno jakih liturgijskih vremena kao što su došašće i korizma, kada želi na poseban način župu razdrmati i pokrenuti. Uz to, Gospa rado koristi obljetnice ukazanja ili nedjelju slavljenja Uzvišenja svetog Križa na Križevcu da snažnije upozori na glavne poruke i njihovo značenje. Školskim jezikom, to nas podsjeća na trajno ponavljanje gradiva, bez čega nema pravog uspjeha u učenju.

Snimila Lidija Paris

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, Srce svijeta i Sunce spasa (VII.)

Tko s vjerom blaguje Kristovo tijelo i pije Njegovu krv, bit će pridružen svetima u slavi nebeskoj jer primanjem ovoga sakramenta postajemo jedno s Kristom, stvarno Kristovo tijelo.

fra Petar Ljubičić

Isus je svetu Misu ili presvetu Euharistiju ustanovio na Veliki četvrtak na Posljednjoj večeri

Gospodin, budući da je ljubio svoje, do kraja ih je ljubio. Znaajući da je došao Njegov trenutak da prijeđe s ovoga svijeta k Ocu, za večerom je svojim oprao noge i dao im zapovijed ljubavi te ustanovio sakrament svetoga reda. Da im ostavi dokaz svoje ljubavi i kako ih nikada ne će napustiti, i da ih učini dionicima svojega vazma, ustanovio je Euharistiju kao spomen-čin svoje smrti i uskrsnuća te apostolima zapovjedio da je slave sve do Njegova ponovnog dolaska. „U tom trenutku postavio ih je svećenicima Novoga saveza“ (KKC 1337).

Da ispuni što je navijestio u Kafarnaumu, tj. da učenicima dadne svoje tijelo i krv, Isus je izabrao vrijeme Pashe. „Kada dođe Dan beskvasnih kruhova, u koji je trebalo žrtvovati Pashu, Isus posla Petra i Ivana i reče im: ‘Hajdete, pripravite nam da blagujemo Pashu.’ (...) Oni odu, nađu kako im je rekao, i pripraviše Pashu. Kada dođe čas, sjede Isus za stol i apostoli s njim. I reče im: ‘Svom sam dušom čeznuo ovu Pashu blagovati s vama prije svoje muke. Jer kažem vam ne ću je više blagovati dok se ona ne završi u kraljevstvu Božjem.’ (...) I uze kruh, zahvali, razlomi ga i dade im govoreći: ‘Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen.’ Isto tako, pošto večeraše, uze čašu govoreći: ‘Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi koja se za vas proljeva’“ (Lk 22, 7-20).

Drugi vatikanski sabor kaže: „Naš je Spasitelj na Posljednjoj večeri, one noći kad je bio predan, ustanovio Euharistijsku žrtvu svoga Tijela i Krvi, da ovekovječi žrtvu kroz stoljeća, sve dok ne dođe, te da tako Crkvi, svojoj ljubljenoj Zaručnici, povjeri spomen-čin svoje smrti i uskrsnuća, vazmenu gozbu na kojoj se Krist blaguje, duša se napunja milosti i daje nam se zalag buduće slave“ (SC, 47).

Isus je, dakle, na Veliki četvrtak sakramentalno obavio sve; prikazao se Ocu i u potpunosti prihvatio Njegovu volju. Na Veliki je petak to učinio mukom i smrću na križu, a u nedjelju je uskrsnuo. Živi i opet će

doći suditi žive i mrtve. Blago nama ako ovo znamo, vjerujemo i iz vjere živimo.

Na svetoj Misi, nakon pretvorbe – podizanja – kličemo: „Tvoju smrt navješćujemo, Tvoje uskrsnuće slavimo, Tvoj slavni dolazak iščekujemo.“

Sva četiri evanđelista pišu i svjedoče da se Isusova muka i smrt dogodila pred sam blagdan Pashe. Isus je to i prorokao: „Znate da je za dva dana Pasha i sin Čovječji predaje se da se razapne“ (Mt 26, 2).

„Luka nam svjedoči kako je Isus ‘svom dušom čeznuo blagovati Pashu’ sa svojim učenicima (Lk 22,15), a ona je trebala biti posljednja Isusova Pasha prije one eshatološke u kraljevstvu Božjem. I ne samo to, nego Isus reče da će upravo ta Pasha koju blaguje s učenicima završiti tek u kraljevstvu Božjemu, tj. da će tamo biti njezino puno ostva-

renje (Lk 22, 16), što će reći da je Isus tom događaju pripisao posebno značenje“ (Ivan Bodrožić, str. 20).

Kad je uzeo prvu čašu, Isus je izrekao zahvalnu molitvu, a zatim je dao svojim učenicima da je međusobno razdijele, kao što bi uradio svaki domaćin koji predvodi obrede. Nakon toga, po onome što nam rekoše evanđelista, Isus uze kruh, zahvali, razlomi i razdijeli učenicima. Isus je potom ponovno uzeo čašu, zahvalio i dao svojim učenicima.

Sveti Pavao nam donosi najstarije izvješće o slavljenju Euharistije. Euharistija se slavila i prije, potvrđuje to i činjenica da on samo podsjeća na njezinu proslavu. On kaže da nam predaje ono što je primio od Gospodina, a ta se predaja sastoji od obnavljanja – posadašnjenja onoga što je Isus učinio za vrijeme Posljednje večere ili, kako kaže Pa-

vao, one noći kad je bio predan. Pavao svjedoči da je Isus tada uzeo kruh, zahvalio, razlomio i dao svojim učenicima rekavši: „Ovo je moje tijelo – za vas“ (usp. 1 Kor 11, 23-25). Riječima „za vas“ izriče se žrtveni karakter Euharistije u kojoj se Isus predaje za svoje učenike, a isto vrijedi i za čašu koja je novi savez u krvi Kristovoj.

Pavao, zapravo, podsjeća da je Euharistija spomen-čin jer je Gospodin zatražio da se to „čini Njemu na spomen“. Njemu je jasno da nije riječ tek o pukom sjećanju, nego o posadašnjenju svega onoga što je Isus učinio. Tim svetim činom navješćujemo smrt Gospodnju dok On ne dođe. Slaveći Euharistiju, mi blagujemo kruh Gospodnji i pijemo Njegovu čašu. Zato smo pozvani da budemo jedno srce i jedna duša.

Kruh i vino u Euharistiji istinsko su jelo i piće, a pretvorbom postaju tijelo i krv Kristova. Izvor je to božanskoga života za onoga koji to blaguje i pije s vjerom i ljubavlju. Kao što čovjek ne može živjeti bez hrane i pića, tako istinski, osvjedočeni katolik ne može bez kruha života i pića duhovnoga, tj. bez Kristova tijela i Njegove presvete krvi.

Tko s vjerom blaguje Kristovo tijelo i pije Njegovu krv, bit će pridružen svetima u slavi nebeskoj, jer primanjem ovoga sakramenta postajemo jedno s Kristom, stvarno Kristovo tijelo.

Isus je upravo to uporno ponavljao u svojem euharistijskom govoru: „Ja sam kruh živi koji je sišao s neba. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će zauvijek. (...) Tko ne blaguje tijela Sina čovječjega i ne pije krvi njegove, ne će imati života u sebi. Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni..., u meni ostaje i ja u njemu“ (Iv 6, 51, 53, 54, 56). Isus nam je potreban kao što je čovjeku potrebna hrana i piće.

Euharistija je izvrsna, jedina prava i zdrava, najprikladnija i najdragocjenija, najbolja i najspasonosnija hrana za svakoga vjernika da bi mogao duhovno rasti i imati život u punini, izobilju. Što bi nam vrijedio sav svijet ako bismo dušu izgubili? To nam je jasno rekao božanski Spasitelj.

A dušu gubi svaki onaj koji je ne dovede k punini spasenja; gubi je svaki onaj koji je pušta da zakržlja. Kao što Isus reče da ima onih koji su slijepi pokraj zdravih očiju, tako ima i onih koji su mrtvi još za života, a On je došao da „život imaju, u izobilju da ga imaju“.

Pozvani smo da brižno i pobožno, puni poštovanja i vjerskoga osjećaja prikazujemo (slavimo) svetu euharistijsku žrtvu Gospodinu. Ne samo svećenik, nego i cijela zajednica vjernika prikazuje Bogu svoju žrtvu hvale, ali i žrtvu po kojoj se opraštaju grijesi i živima i mrtvima. Trebali bismo uvijek biti što svjesniji dostojanstva, ljepote i uzvišenosti ovoga sakramenta.

Zašto je Isus ustanovio Euharistiju

Tri su glavna razloga ustanovljenja Euharistije: Krist ju je ustanovio da bude žrtva Novoga zavjeta, da bude hrana našoj duši i da bude vječni spomen Njegove muke i smrti, dokaz Njegove ljubavi prema nama i zalag vječnoga života.

Odgovor na pitanje zašto je Euharistija ustanovljena pod prilikama kruha i vina možemo naći u *Katekizmu* Pija X., koji kaže da je to zato što Euharistija mora biti naša duhovna hrana pa je stoga u obliku jela i pića.

Dajući odgovor na ovo pitanje, dobro bi bilo povezati Isusovu Posljednju večeru sa židovskom Pashom. Isus je mogao i na neki drugi način dati hranu svojim učenicima, ali je Njegovo blagovanje Posljednje večere bilo u surječju Pashe čije je značenje poprimila i dopunila. Kruh i vino, kao temeljni simboli pashalnoga blagovanja, ostali su i temeljni elementi u kr-

„Koliko je kapljica u moru i blistavih zraka u suncu i zvijezda na nebu, toliko se tajna milosti Božje nalazi u svakoj sv. Misi!“
(sv. Bonaventura)

Snimila Lidija Paris

ščanskome prinošenju zahvalne žrtve Bogu.

Kada govorimo o učincima koje pričest u nama proizvodi, možemo ih podijeliti na prvotne i drugotne.

Tri su prvotna: čuva i umnožava milost u duši kao što materijalna hrana uzdržava i razvija život; oprašta lake grijehe i čuva od smrtnih; daje duhovnu utjehu.

Tri su drugotna učinka: ublažuje naše strasti i, prije svega, gasi u nama plamen pohote; jača žar ljubavi prema Bogu i bližnjemu te nam pomaže da postupamo u skladu sa željama Isusa Krista; daje nam zalag buduće slave i uskrsnuća.

U *Katekizmu* čitamo četiri glavna razloga prikazivanja euharistijske žrtve: „Prvi je da Boga častimo, hvalimo, slavimo te se stoga zove poklonstveni, drugi je da mu zahvalimo pa se zove zahvalni, treći je da se odužimo pravdi i damo dužnu zadovoljštinu za svoje grijehe i da pomognemo dušama u čistilištu te se zove pomirbeni, a četvrti je da postignemo sve milosti koje su nam potrebne pa se zove prozbeni.“

Euharistija je srce i vrhunac života Crkve jer njome Krist Crkvi i sve njezine članove pridruže svojoj žrtvi hvale koju je jednom zauvijek na križu prinio Ocu. Po ovom sakramentu On izljevava milost spasenja na svoje tijelo – Crkvi.

Euharistija je spomen-čin Kristova vazma, to jest djela spasenja koje je Krist izvršio životom, smrću i uskrsnućem, a koje se uprisutnjuje liturgijskim činom.

Robertov se život potpuno promijenio

Robert Rukavina, otac sedmero djece, rođen je 1976. u Zagrebu. Djetinjstvo je proveo na zagrebačkim ulicama, u pogrješnu društvu i pogrješna shvaćanja života. S dvadeset dvije godine upoznao je djevojku Nadu. Ona je bila u Međugorju i nagovorila ga da zajedno pođu onamo.

Prvi posjet Međugorju Robertu je bio razočaravajući. Tek na povratku kući osjetio je kako opet mora doći u Međugorje, jer nije našao ono što je tražio. I vratio se. Napravio je životnu ispovijed i otišao na pričest. U trenutku primanja posvećene hostije osjetio je kako ta malena hostija nije običan komad pečena tijesta, nego živi Bog!

Govori on o svojoj velikoj životnoj borbi. Želja da bude Božji bila je ipak jača od svega. S prijateljem je i pješice išao u Međugorje.

Duboko je iskusio moć molitve, posta i razmišljanja o Gospinim porukama i evanđelju. Pokrenuo je Robert i molitvene skupine.

„U središtu našega života otvorena je Biblija na obiteljskome oltaru koju redovito čitamo“, rečenica je koja mnogo govori.

Sveta Kateri Tekakwitha – razgovor s njezinim sunarodnjacima

Na 11. listopada 2011. papa Benedikt XVI. Apostolskim pismom „Vrata vjere“ proglasio je Godinu vjere, koja će trajati do svetkovine Krista Kralja, 24. studenoga 2013. Kroz ovo razdoblje Crkva nas potiče da ponovno otkrivamo sadržaj svoje vjere, a događaji u njemu stavljaju se kao putokazi.

Razgovarao fra Miljenko Šteko

Jedan od tih događaja u Godini vjere zbilo se u nedjelju, 21. listopada, kada je na svečanom euharistijskom slavlju ispred Bazilike sv. Petra u Vatikanu papa Benedikt XVI., u susretu sa sinodalnim ocima, svetima proglasio sedmero blaženika. Veliko zanimanje svjetske javnosti osobito je privukla sveta Kateri Tekakwitha, Indijanka koja je živjela u sedamnaestome stoljeću, a preminula je 1680. u dobi od samo 24 godine.

Kateri je rođena u poganskoj obitelji – otac je bio poganin, pripadnik plemena Irokezi koje je živjelo na području današnje američke države New York. U šestoj godini oboljela je od u ono vrijeme po život opasnih vodenih kozica. Njezini roditelji i brat umrli su od kozica, a Kateri je preživjela. Nakon toga o njoj se brine ujak. Isusovački misionari krstili su je kad je imala 18 godina, i upravo radi toga, radi svoje vjere, morala je pobjeći iz svoga sela. Ovome treba pridodati i isplanirani brak, dogovoren bez njezine volje, želje i pristanaka. Kateri bježi i sklanja se u jednome plemenu blizu Montreala, te ostatak svoga života potpuno posvećuje Isusu. Nazvana je „Ljiljanom Mohawka“ i „Iro-keškim ljiljanom“, a blaženi Ivan Pavao II. stavio ju je kao uzor i zaštitnicu Svjetskoga dana mladeži u Torontu 2002. godine.

Kanonizacija ove svete mnogo znači Indijancima Sjeverne Amerike i Kanade, koji su stoljećima nosili i danas nose bol radi kolonizacije i potpunog osiromašivanja. Sami su nam to potvrdili u razgovoru koji smo s njima vodili za hodočašća u Međugorju. Naime, prije odlaska u Vatikan na čin proglaše-

nja, došli su u Međugorje. Svi su u rukama imali drvene križice kao simbol nove svete. Njihovo pleme i jezik naziva se Atikamekw, a njihova zajednica Obedjiwan.

Zamolili smo ih da kažu nešto o sebi i svome dolasku u Međugorje.

Bog ne gleda na boju kože

William: Zovem se William Awashish. Nekadašnji sam poglavica zajednice. U Međugorje sam došao sa skupinom i želim predstaviti sve naše zajednice Quebeca i Kanade. Krenuli smo izdaleka da bismo ovamo došli, što mi je jako drago jer imamo puno toga moliti našu Majku Mariju. Kao što i sami znate, svugdje u svijetu su velike poteškoće u obiteljima i kod mladih. Duboko se nadamo kako ćemo s ovoga hodočašća moći nešto ponijeti našim mladima, koji su naša budućnost, budućnost naše zajednice, ali i budućnost našega naroda u Kanadi i Americi.

Od prvoga dana otkad sam u Međugorju svoje molitve upravljam Mariji i već sam puno primio u dnu svoga srca, čak sam osjetio i njezinu prisutnost. Mnogo toga sam čuo o Međugorju i zaista sam sretan što sam danas ovdje, kako zbog sebe, tako i zbog naših mladih i ostalih zajednica domorodaca.

U Riječi Božjoj piše da smo svi braća i u ovih nekoliko dana provedenih ovdje naučio sam puno. Mislim da Bog ne gleda na boju kože i na vjeru, on nam daje puno svog ljubavi i ja sam je ovdje primio. Jutros sam sa skupinom išao na Križevac, i dok sam se uspinjao do samog vrha molio sam krunicu onako kako to Marija od nas traži. Moja su-

pruga je došla sa mnom i svaki dan je gledala prema Križevcu. Ni sanjao nisam da bi se ona, jer ima zdravstvenih poteškoća, mogla popeti i doći na vrh Križevca. Nije htjela odustati od svoga nauma jer, kako je rekla, došla je ovamo moliti i ići će do kraja. Sretan sam što je išla s nama i siguran sam da se u njezinoj duši nešto dogodilo i da je sad zdravija.

Kateri nam je primjer kako nositi križ

Došli ste u Međugorje uoči jednoga važnog čina koji će se zbiti 21. listopada, važnog za Crkvu ali i za vašu zajednicu. Papa će kanonizirati jednu članicu vašega naroda koja je živjela u 17. stoljeću, Kateri Tekakwithu. Što nam možete reći o njoj?

William: Kateri je za naš narod neobično važna. Kad sam krenuo u školu 1956. Učili su nas o povijesti i životu Kateri, koja dolazi iz plemena Algonquin. Njezina je majka, zapravo, podrijetlom iz toga plemena, a otac je bio Mohawk iz Kahnawake.

Manon: Kateri je blaženom proglasio Sveti Otac Ivan Pavao II. 1980. godine. Rođena je 1656., a umrla je u 24. godini. Jako je puno trpjela u svom životu jer je vrlo mlada izgubila i majku i oca. Selo u kojem je živjela poharala je epidemija, tako da je jako mala postala siročić. Jedna druga zajednica ju je odvela i odrastala je s čovjekom koji je bio jako autoritativan i nasilan prema njoj, jednako kao i ostali članovi plemena. Obratila se u sedamnaestoj godini, a onda su je opuzili da je učinila preljub. Zlostavljali su je i tukli, ali je ostala jaka i vjerna u molitvi. No-

sila je svoju patnju i kušnje kao i Isus. Kateri me je uvijek privlačila, kao i cijelu našu zajednicu, jer naša zajednica jako pati. Ona nam je primjer kako nositi križ. I ja sam sada u velikoj kušnji i patim jer sam u razmaku od dvije godine izgubila dvoje djece. Zato se preporučujem Kateri i silno želim prisustvovati kanonizaciji. Sretan sam i povlaštena što sam u Međugorju kako bih u svojoj patnji mogla što dublje ići u dubine svoje vjere. Ovdje se spremam kako bih mogla proslaviti kanonizaciju u Rimu. Ponosna sam da će jedna od naših sunarodnjakinja prvi put u povijesti biti proglašena sveticom.

Iz Međugorja želimo ponijeti sjeme vjere

Možete li nam reći kako se danas vjera živi u vašoj zajednici?

Mariette: Vidim obraćenja u našoj zajednici. Prije nego sam došla u Međugorje molila sam devetnicu jer znam koliko Kateri voli Isusa i Mariju. U njezinoj sam molitvi vidjela kako je uvijek molila pred križem. U našoj zajednici ima pripadnika i drugih vjera, ali se nadam da bi i oni mogli biti dirnuti ovime i obratiti se.

Kako se slave katolički blagdani u vašoj zajednici, primjerice Božić i Uskrs? Kako je s istinskom vjerom?

William: Blagdane slavimo jednako kao što se slave u cijelom kršćanskome svijetu; prožeti su i vjerom i tradicijom. Crkvu ukra-

šavamo na tradicionalan način, a također imamo i žive jaslice. Uzmemo dijete koje je rođeno upravo uoči 24. prosinca.

Fabien: Moje ime je Fabien Awashish, što na našem jeziku znači „Dijete svjetla“. Mi djecu zovemo – djeca svjetla. Dolazim iz zajednice Obedjiwan, koja živi devet sati vožnje od Montreala. Budući da je do Međugorja put dug, stanemo negdje i prespavamo, pa nam još preostaje sedam sati leta dok pređemo Ocean. Došao sam zbog kanonizacije Kateri Tekakwithe. Nisam planirao doći, no osjetio sam neki poziv i nisam ga mogao prečuti. Sretan sam da mogu prisustvovati kanonizaciji naše Kateri.

Već sam bio u Međugorju, ali sam osjetio snažnu potrebu ponovno doći i bolje se pripremiti za kanonizaciju. U mojoj duši ima puno patnje. Jutros sam ustao u 6 sati i gledao prema istoku gdje se rađa sunce. Vidio sam jedno polje dobre zemlje, ali na njemu ništa nije raslo. Zahvaljivao sam Majci i Stvoritelju što imam priliku vidjeti to međugorsko polje jer sam znao da u njemu ima sjemena i da će ono jednom narasti, te da će se život roditi iz njega. Majka je Isusova ovamo dovela našu zajednicu koja puno pati. Gubimo identitet i tradiciju, duhovnost i vjera mladih su mrtvi.

To sjeme vjere iz Međugorja želimo ponijeti svojim kućama da ojača čežnja za životom. Ja imam povjerenje jer Isus je život. To je i Kateri posvjedočila sa svetim Isusovim križem premda je jako patila u svom životu. Ona se uvijek po tom križu uzdala u Isusa i

zato sam došao. Smisao života je mir u duši i to tražim ovdje – mir!

I ja sam polako gubio volju za životom. Kad sam bio mlad govorio sam sebi kako moja tradicija i kultura nemaju vrijednost i više sam išao za materijalnim. Sada razumijem Međugorje. Majka Isusova nas poziva da živimo radosna srca i da budemo ponosni jer smo Božja stvorenja. Isus me nikad nije zaboravio, ali ja sam zaboravio sama sebe, tko sam i od kuda dolazim. U meni se ponovno rađaju i vjera i moj identitet. Kad meditiram Katerin život, u srce mi dolaze te misli. Kulturu i tradiciju dao nam je Bog sa svojim jedinim Sinom, i nadam se da će i oni kao i on uskrsnuti. To je život, a ne smrt.

Kateri je u šumi sadila križeve

Je li križ koji nosite simbol nove svete?

Mariette: Kateri je jako voljela križ, uvijek ga je držala u ruci zajedno sa svojom krunicom. U listopadu smo imali proslavu u šumi jer je ona u šumi zapravo sadila križeve. Ona je razgovarala s prirodom, s lišćem, kamenjem, drvećem... Na taj način i ja molim i u tome mi Kateri pomaže. Mi još uvijek provodimo mnogo vremena u prirodi i ja sam također postavila križ u šumi. Tako vidim Kateri i nadam se da će nam ona pomoći.

Došli ste u Međugorje i svjedočite kako se kod vas časti Blažena Djevica Marija. Možete li nam kazati neku vašu posebnost marijanske pobožnosti?

Fabien: Majka Božja je jako čašćena u našim zajednicama. Prema tradiciji, Kanada na našem jeziku znači „gledajte“, a Quebec „iskravanje“. Kada je počela trgovina krznom, jedne skupine Indijanaca bavile su se ratarstvom, a druge lovom. Jeli su meso životinja, a kad je počela trgovina jedni od drugih uzimali su krzno. Jedna grupa Indijanaca htjela je napasti drugu grupu i oduzeti krzno. Napadnuti su se nalazili pokraj vodopada i pitali su se hoće li se spasiti u šumi ili će se spustiti niz vodopad. Odlučili su ovo potonje, i dok su se spuštali pred njima se pojavila Majka Božja koja ih je vodila i štitila. Tako su se spasili. Od tada su počeli častiti Majku Božju, a postoji i pjesma kojom su molili Gospu da ih prati i čuva.

Razgovor smo završili pjevanjem Gospinih pjesama na atikamekw jeziku, a nesvakidašnji hodočasnici iz zajednice Obedjiwan, puni vjere i nade, nastavili su svoj put u Vatikan kako bi sudjelovali na proglašenju svetom blažene Kateri Tekakwithe. Sveta Kateri, moli za nas!

Snimio Fernando Pérez

12. obljetnica smrti fra Slavka Barbarića

Na 24. studenoga navršava se dvanaest godina od smrti fra Slavka Barbarića, svećenika koji je od 1982. do svoga smrtnoga časa radio u Gospinoj školi. I smrt ga je zatekla na poslu u toj školi: umro je na Križevcu, između 14. i 13. postaje križnoga puta nakon što je sa župljanima i hodočasnicima završio pobožnost križnoga puta koju je toliko puta predmolio.

Fra Slavko je rođen 11. ožujka 1946. u Dragičini, a školovao se u Čerinu, Visokom i Sarajevu. Magistrirao je u Grazu u Austriji, a doktorirao u Freiburgu u Njemačkoj. Za svećenika je zaređen 19. prosinca 1971., nakon čega je djelovao u više hercegovačkih župa. Tijekom rada u međugorskoj župi napisao je petnaest knjiga, među kojima i tri knjige razgovora sa sugovornicima iz cijeloga svijeta. U povodu 12. obljetnice njegove smrti, iz knjige „Međugorje – vrijeme milosti“ (1996.) donosimo kraće izvatke razgovora s fra Slavkom.

U Međugorju

U siječnju 1982. u Međugorje sam stigao sa studija iz Njemačke. Otada, s manjim prekidima, djelujem ovdje. Kad sam završio studij imao sam posve drukčije planove, a vjerojatno i moja zajednica kad me je poslala na studij. Danas sam svećenik u marijanskom svetištu koje nastaje i sa svojom braćom i zajednicom nastojim najprije za sebe naći odgovor na Gospine poruke i pomoći drugima da ih shvate i žive. To se posebno odražava na molitveni život u crkvi i na brdima. Možda ne mogu toliko govoriti o promjenama, koliko o rastu, posebno u molitvenom životu, što je, svakako, vrlo važno.

Vidioci

Vidioci su osobe koje je Gospa uzela između nas i učinila ih svojim vjesnicima. Svi smo u opasnosti misliti da je riječ o posebnim osobama s posebnim darovima. Međutim, to su u doslovnom smislu osobe kao i sve druge. Teško je govoriti o njihovom nutarnjem rastu, o njihovom nutarnjem sazrijevanju u duhovnom i duševnom smislu, jer su svi različiti. Osim toga, mi nikako ne možemo zaključiti kakvi bi oni bili da onoga dana, 24. lipnja 1981., nisu postali vidioci. Činjenica je nepobitna da je, unatoč svim poteškoćama, svaki od njih ostao dosljedan onomu što je svjedočio: Vidim Gospu i ona nas sve poziva

na mir. To na prvi pogled ne govori toliko o njima kao osobama, vjernicima i sl., nego o Mariji s kojom se svakodnevno susreću. Duboko sam uvjeren da im samo ona posreduje milost kod Gospodina, te cijelo vrijeme mogu biti svjedoci. Rasli su u duhovnom, duševnom i tjelesnom smislu i izrasli u zrele osobe, sada već očeve i majke.

U kušnji smo da od vidjelaca očekujemo više nego što oni mogu dati ili više nego što oni jesu. Tu su moguća i čuđenja i neshvaćanja, pa stoga i osude. Jedno je ipak potpuno jasno: u petnaest godina Gospine škole svaki od njih je izrastao u zrelu osobu i svjesno ostaje svjedokom vjere, kako to i Gospa želi.

Župna zajednica

Župna zajednica Međugorje je na početku ukazanja odgovorila snažno. Mnogi su počeli moliti i postiti, bili su spremni i trpjeti, od zatvaranja do stražarenja noću i danju. U to je vrijeme odgovor župne zajednice bio gotovo euforičan. Tijekom godina stvari su se stišavale, što je i normalno. Sada, međutim, postoji opasnost da se zaborave prvotni doživljaji i prvotne Gospine nakane, da se iz vida izgubi ona prva ljubav i prvotni žar. Postoji prava opasnost da se u župi zaboravi duhovno i da se dogodi materijalizacija odnosa i s Gospom i jednih s drugima. Opasnost je stvarna, ali sam uvjeren da ćemo je nadvladati, jer ima pojedinaca i obitelji koji slijede Gospine poruke u svome svakidašnjem životu i radu. Više se ne živi kao na početku ukazanja, što je i razumljivo, ali se moramo boriti da ne zaboravimo prvotnu Gospinu nakanu s nama u župi i s onima koji dolaze.

Župna zajednica nikada ne smije zaboraviti da je izabrana i da je Gospa rekla kako smo joj toliko važni da bez nas ne može učiniti ono što joj je Bog povjerio u ovo vrijeme.

Prvi dani

Nemoguće je opisati što se sve događalo. A kad se želimo prisjetiti početaka, onda znamo kako su vidioci posvjedočili da su 24. lipnja 1981. vidjeli Gospu i da je njihovo svjedočanstvo pokrenulo vjerničko mnoštvo, a ubrzo nakon toga i komunistički otpor, do zatvaranja župnika i civila. Međutim sada, na-

Na 12. obljetnicu fra Slavkove smrti, 24. studenoga, župljani i hodočasnici molit će pobožnost križnoga puta na Križevcu, a taj dan za nj će se slaviti večernja sv. Misa u župnoj crkvi.

Međugorje će rasti onoliko koliko budu rasli vidioci, mi u župi i hodočasnici. Svi smo odgovorni. Što znači rast Međugorja ako mi ne rastemo? Ono je darovano zbog nas, zbog našega duhovnog rasta i života s Bogom.

kon petnaest godina, možemo reći da su maleni, koji su povjerovali Gospi i krenuli za njom, pobijedili. I ovdje se ostvaruje istina koju Gospa moli u svojoj molitvi s Elizabetom. Bog uzvisuje ponizne, stoji na strani potlačenih i daje im pravo, a svojom snažnom desnicom ruši ohole, umišljene i moćne.

Svi su trpjeli, ali nitko nije sustao. Kad je 17. kolovoza crkva zatvorena a fra Jožo odveden u zatvor, milicija je pretresla župni stan te ispitivala časne sestre i ostale fratre. Cijeli dan sve je bilo blokirano. Trebalo je spriječiti da se slavi večernja Misa. Narod je molio iza barikada kod mosta. Barikade su se otvorile. Crkva se odjednom napunila. Svi koji su bili nazočni svjedoče da je bilo vrlo dirljivo. Jedan od vidjelaca je rekao: „Fra Joži se ne će ništa dogoditi“. Crkva je plakala.

Pritisci su nastavljeni na svim razinama, psihički i fizički. Počela su ispitivanja, traženje lažnih svjedoka, podmetanje pisanih parola, optuživanje nevinih ljudi. Nikad nitko ne će moći izreći sve što se trpjelo, ali je jedino uvijek sigurno: Mnogi su postali svjedoci vjere. Trpjelo se radosno u nadi i s ljubavlju.

Molitvena mjesta

Već je poznato da su Podbrdo, Križevac i župna crkva tri molitvena mjesta, tri dijela ovoga svetišta Kraljice Mira.

Podbrdo je kao Betlehem, početak svega, s Križevcem se nastavlja put trpljenja da bi se u crkvi susreo uskrsnuli Krist u sakramentima i misnoj žrtvi. Vanjski put od Podbrda preko Križevca do crkve upućuje na nutarnji proces u duši, koji se svakom čovjeku treba dogoditi ako želi doći do mira. Ovi su prostori nužni za Gospinu školu. Osim toga, brda su u biblijskoj objavi mjesta na kojima se Bog objavljuje, od Sinaja i Horeba do Tabora i Kalvarije. Isus je volio brda, i Gospa ih je voljela. I mi ih trebamo zavoljeti jer je to priprema duše za susret sa živim Kristom u sakramentima. Postoji još jedna simbolička. Naime, čovjek treba ostaviti dolinu, maglu i tamu, uspeti se na brdo, osloboditi se svakodnevlja i dušu otvoriti Bogu.

O molitvi

To je najveća milost koju Bog ovdje daje po Mariji. Mnogi su počeli moliti i dobiti su želju za molitvom. Kao što su hrana i

piće uvjet za naš fizički život, tako je molitva uvjet za duhovni život. Mnogi su duhovno mrtvi. Milost koju nam Bog nudi po Mariji upravo se može usporediti s duhovnim buđenjem. Tko se probudio, a odmah ne ustaje, može vrlo lako ponovno zaspati. Da bismo se mogli probuditi, trebalo je poseban zahvat, a da bismo ostali budni, trebamo surađivati. To je kao u životu, kad je čovjek u brzini, treba mu mnogo više vremena i jače kočnice da se zaustavi. Današnji je čovjek u velikoj opasnosti da duhovno umre. Molitva kao susret s Bogom mora nas osloboditi od robovanja stvarima. Izgleda mi da nas Bog pušta, kao roditelji nestašnu djecu, da letimo, da se umorimo, možda i izranimo, pa da se zaustavimo. Bolje bi bilo to učiniti na vrijeme, na što nas Bog poziva po Mariji. Svi koji su se zaustavili i poslušali znaju što to znači.

Pitali su jednom Majku Tereziju iz Kalkute kako bolje moliti. Ona se nasmiješila i odgovorila: „Molite više. To je jedini recept, drugoga nema“. Mnogi, nažalost, recept za molitvu pronalaze tek kad se nađu u poteškoćama. Gospa nas je pozvala da Boga ne tražimo zbog svojih potreba, nego iz ljubavi prema njemu.

Duhovni rast Međugorja

Međugorje će rasti onoliko koliko budu rasli vidioci, mi u župi i hodočasnici. Svi smo odgovorni. Što znači rast Međugorja ako mi ne rastemo? Ono je darovano zbog nas, zbog našega duhovnog rasta i života s Bogom.

Značenje Međugorja ne smijemo prebacivati na vanjsku pojavnost niti ga promatrati trijumfalistički. Ono je najprije nutarnja dimenzija. Mene osobno ne zanima toliko što će se u svijetu događati, više me zanima župna zajednica. Ako sve usporedimo s jednom rijekom koja ima vrelo u Međugorju, onda je naša zadaća vrelo čuvati čistim. Uspijemo li to, ljudi će dolaziti i napajati se. Uprljamo li mi ovo vrelo, teško će ga moći itko u daljnjim tokovima čistiti.

Nadam se ipak da će Bog mnogim dušama u župi dati duha molitve i posta, vjere i ljubavi, te će uvijek biti jakih filtara i vrelo će biti čisto, a župa i hodočasnici kao stablo zasadeni pokraj voda tekućica koje u svako vrijeme donosi plod.

Snimio Siniša Hancić

Rijeka ili lokva

Stalno smo pred odlukom: ostati na obali ili zaplivati u dubinu, moliti predano ili površno, opraštati ili smišljati osvetu, čeznuti za Bogom ili se navezivati na zemaljske stvari...

fra Marinko Šakota

Kraljica Mira

„Bog je sami mir, zato se približite njemu po svojoj osobnoj molitvi, a onda živite mir u svom srcu i tako će mir iz vašeg srca poteći kao rijeka u cijeli svijet“ (25. 2. 1991.).

Fra Slavko Barbarić i rijeka

„Bez sudjelovanja u Misi nema kršćanina, niti ima plodova kršćanske vjere. Bez sudjelovanja u Misi nema kršćanske vjere. Bez nje kršćanski život ostaje bez životne snage. Ostaje suha grana, zdenac bez čiste i pitke vode. Osušeno korito rijeke oko kojega se sve suši.“

„Samo onaj koji misli najprije na mir drugoga može izići iz oklopa svoje sebičnosti i postati nositeljem mira. Konkretno to znači: Kad uvrijeđeni ne misli na osvetu nego moli za snagu praštanja, kad poniženi ne čeka priliku da ponizi drugoga, kad zdravi misli na bolesnoga, a bogati na siromašnoga i jaki na nejakoga, onda će mir poteći kao rijeka i pre-

lijevati se iz srca u srce, iz obitelji u obitelj i obradovati cijeli svijet.“

„Ako sve usporedimo s jednom rijekom koja ima vrelo u Međugorju, onda je naša zadaća da vrelo čuvamo čistim. Uspijemo li to, ljudi će dolaziti i napajati se. Uprljamo li mi ovo vrelo, teško će ga moći itko u daljnjim tokovima čistiti.“

Biti kao rijeka

Živjela žaba čitav svoj život u jednoj lokvi. Jednog je dana bila iznenađena kad je tu ugledala drugu žabu.

„Odakle dolaziš?“ upita je.

„Iz mora. Tamo živim“, odgovori druga.

„Što je to more? Je li tako veliko kao moja lokva?“

Morska se žaba nasmijala. „Ne može se uspoređivati“, reče.

Žaba iz lokve se pravila kao da je zanima što njezin posjetilac priča o moru, ali je mišlila: „Od svih lažaca koje sam u svom živo-

tu upoznala, ovaj je najveći – i najbestidniji.“

*Kako žabi iz lokve govoriti o oceanu...
Jesi li ti rijeka ili lokva?*

Ne stagnirati nego rasti

Jedan duhovni otac pripovijeda: Od mojeg djetinjstva smatrali su me izrodom. Činilo se da me nitko ne razumije. Jednom mi moj otac reče: „Ti nisi dovoljno lud da budeš u ludnici, i nisi dovoljno pametan da vodiš obitelj. Što ću ja s tobom?“

Odgovorio sam: „Jednom su jaje od patke stavili pod kvočku. Kad se pače izleglo, došlo je zajedno s kvočkom do ruba ribnjaka i ravno je otišlo u vodu. Jadna kvočka tjeskobno je kvocala sa zemlje. Ja sam sada, dragi oče, ušao u ocean i tu našao svoj dom. Jesam li ja kriv ako si ti odlučio ostati na obali?“

Pokreni se... Mnogo je toga što ne poznaješ... Odluči se duhovno rasti...

Godina vjere

Gospine poruke o vjeri

Već u prvom tjednu ukazanja, odmah nakon što je u svojoj prvoj poruci pozvala na mir, Gospa je pozvala na vjeru. To su bile njezine prve poruke.

27. lipnja 1981.

„Neka svećenici čvrsto vjeruju i neka čuvaju vjeru naroda!“

28. lipnja 1981.

„Neka se narod moli i čvrsto vjeruje!“
„Neka svećenici čvrsto vjeruju i neka drugima u tome pomažu!“
„Blago onima koji ne vidješe, a vjeruju!“

29. lipnja 1981.

„Neka narod čvrsto vjeruje i neka se ničega ne boji!“

Snimio Siniša Hancić

Vidioci govore

Mirjana Dragičević-Soldo (7/7)

Za mene je danas poseban dan, jer danas sam vidjela Gospino lice. Danas sam osjetila kako je biti s njom. Mnogi hodočasnici pitaju, kako je to biti s Gospom. To vam mogu pokušati opisati na sljedeći način: Ja sam majka i imam dvoje djece, i kao svaka normalna majka dala bih svoj život za svoju djecu, ali kad sam s Gospom, ta djeca uopće ne postoje. Postoji samo želja da me ona povede sa sobom, da vječno gledam njezino lice i osjećam njezinu ljubav. I onda možete misliti kako je teško, kad ona ode, nastaviti ovaj život. Tada uvijek idem u svoju sobu moliti koliko je potrebno, da mi molitva pomogne shvatiti da tako mora biti, da mi molitva dadne snagu nastaviti dalje. I onda pomislim: Bože moj, kako li je lijepo u raju, kako li je lijepo gledati nju uvijek, a da ne govorim tek o Isusu, njezinu Sinu!

Sad, gledajući vas ovdje i gledajući sve ove barjake koje ste raširili – moj dragi hrvatski barjak – pozvala bih vas na ono što Gospa hoće: da se svi okupimo pod njezinim barjakom. Voljela bih da se svi borimo za nju, za ljubav i mir, za ono što ona traži od nas, jer Gospa dolazi toliko godina ovamo i nikada, nikada nije rekla „dragi Hrvati“. Ona samo kaže, „Draga moja djeco“, a to znači da smo mi svi njezina djeca. Jednoga dana, kad dođe-

mo pred dragoga Boga, pred Njegovo lice, On nas ne će pitati kakvi smo bili kao Hrvati, kakvi smo bili kao Talijani, Nijemci... On će pitati kakva je bila naša duša.

Što je za mene Međugorje, reći ću vam na jednom primjeru. Išla sam na Križevac, a ispred mene je išla jedna grupa Talijana. Na nosilima su nosili jednoga teško bolesnog mladića. Vi koji ste išli na Križevac znate kako je to teško. Oni su patili, ali s osmijehom. Poslije nekog vremena prišla im je grupa Nijemaca i samo su rekli: „Možemo li vas zamijeniti?“ Oni nisu poznavali ni toga bolesnog momka, ni tu grupu Talijana, i nosili su ga jedno vrijeme. Onda su naišli Amerikanci i samo su prihvatili toga momka... i da ne dužim, taj mladić je donesen na Križevac na rukama čitavoga svijeta. E, to je za mene Međugorje, i ja vas zato molim da se ujediniamo pod Gospinim barjakom, pod barjakom mira i ljubavi, i da se borimo za našu braću i sestre koji još ljubav nisu upoznali. Vjerujte mi, tako ćemo i mi biti sretni. Hvala vam.

Voljela bih da se svi borimo za nju, za ljubav i mir, za ono što ona traži od nas, jer Gospa dolazi toliko godina ovamo i nikada, nikada nije rekla „dragi Hrvati“. Ona samo kaže, „Draga moja djeco“, a to znači da smo mi svi njezina djeca.

Foto Dani

Ako kršćani žele da politika bude bolja, onda se moraju i sami angažirati

Angažirana katolkinja u političkom životu Republike Hrvatske, dopredsjednica Hrvatske seljačke stranke i bivša saborska zastupnica, Marijana Petir, u politici zastupa kršćanske, katoličke stavove. Na Festivalu mladih 2012. godine pred tisućama mladih govorila je o važnosti i o cijeni takvoga angažmana.

Marijana Petir

Potječem iz hrvatske katoličke obitelji i moram reći da su me kao malu za obiteljskim stolom naučili da je važno poštovati druge kad su različiti od nas, da se nikad nikomu ne smijemo rugati, ali da uvijek moramo znati tko smo. Rođena sam u jednom malom selu na obroncima Moslavačke gore. Naši stari su govorili, jedino seljak zna živjeti u skladu s čovjekom, Bogom i prirodom, jer jedino seljak zna da Bog oprašta svakomu, čovjek ponekomu, a priroda nikomu. Upravo te odrednice odredile su moj budući život i profesionalnu karijeru. Završila sam studij biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, studij teologije na Institutu za teološku kulturu laika na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, a odlučila sam se angažirati ozbiljnije u politici nakon oba završena fakulteta. Smatrala sam da upravo kao angažirana kršćanka moram biti i angažirana političarka, jer sam vrlo često u javnosti znala govoriti da su kršćani ljudi koji nam trebaju u politici. Ukoliko želimo da nam politika bude bolja, trebaju nam dobri ljudi, a ja smatram da su kršćani dobri ljudi jer su kao uzor odabrali najvećeg od svih – odabrali su Isusa Krista. Dakle, ako želimo da politika bude bolja, onda se moramo i sami angažirati. Zato je kršćanima mjesto u politici.

Kršćanska načela nastojala sam primjenjivati kroz svoj politički angažman. U javnosti sam za birače, za građane, bila mlada, simpatična žena koja ima svoje ideale, što su oni posebno cijevali, koja o tim idea-

lima govori, ali osim što govori, to i primjenjuje u djelo. Čak i politički neistomišljenici morali su mi priznati da sam vjerodostojna u onome što zagovaravam i u onome što činim. Postala sam izuzetno popularna nakon gostovanja u jednoj emisiji na nacionalnoj televiziji koja je bila zabavnog karaktera, ali gdje su se jasno mogli izražavati stavovi i sučeljavati sa sugovornicima. To je bilo prije četiri godine. Redovito sam pobjeđivala u tim emisijama zahvaljujući podršci gledatelja, odnosno glasovima onih koji su okretali broj telefona i smatrali da su ti moji stavovi autentični, da su dobri i da ih treba podržati. Zahvaljujući tome, moja stranka me kandidirala na izborima. Prošli smo dobro, a ja sam ostvarila saborski mandat, ušla sam u Sabor, i time postala i nacionalna političarka. Bila sam popularna, bila sam mila u javnosti, no ja sam za sebe i dalje ostala ista. Držala sam se svojih kršćanskih načela, onoga što su me doma naučili za obiteljskim stolom. Nisam u Saboru trgovala idealima, nisam ubijala svoju savjest, i upravo zbog toga sam počela na nacionalnoj razini upadati u oči a nekima čak i smetati.

Žena i kršćanka, pa još i političarka!

Premda je i prije mene i nakon mene bilo političara i političarki koji su jasno zagovarali kršćanske stavove, neki i predlagali dosta radikalne zakone, moram reći da njihovi nastupi nisu bili pretjerano zapaženi u javnosti, a kamoli da ih se etiketiralo, vrijeđalo i dijelilo različite epitete koje sam ja dobivala i o kojima se moglo čitati u medijima,

a ja sam samo zastupala brak između muškarca i žene, zagovarala sam očuvanje života od začeca do smrti i borila sam se za zaštitu obitelji i očuvanje tradicijskih vrijednosti. Premda su i druge političarke nosile križ oko vrata, samo je moj križ smetao, samo je on

boo u oči, i pitalo me se svaki drugi dan od strane nekih medija kad ga mislim skinuti s vrata. Ja nisam tražila pozornost, nisam tražila svjetla reflektora, a dobila sam ih u najgorem mogućem izdanju. Zagovarajući kršćanske vrijednosti, očuvanje nacionalnog identiteta, očuvanje prirodnih resursa, zaštitu domaće proizvodnje hrane i tradicijskih vrijednosti, u našim sam medijima postala *persona non grata*, vanzemaljac, svjetsko čudo, rigidna konzervativka. Rekla bih da je ovo priča o meni i mom Bogu, jer sam ga stvarno pitala: „Bože, zašto si izabrao mene da ti budem svjedok? Pa ima toliko boljih vjernika, radosnijih kršćana, kompetentnijih poznavatelja Božje riječi! Gle, Bože, mislim da stvarno imamo problem! Ja sam žena u društvu koje baš ne voli da žene pametuju, koje ne voli da žene imaju izdvojeno mišljenje, a ja sam ga često imala, u društvu koje ne voli da žene imaju svoj stav! Mislim, Bože, da tebi treba tip s iskustvom!“ On je ipak, iz samo njemu znanih razloga, trebao baš mene takvu kakva jesam, nesavršenu.

Rekla sam: „Dobro, ako si mene izabrao da ti budem svjedok, ne ću te izdati, ali nemoj zbrisati kad zagusti!“ Bilo mi je teško. Loše sam podnosila nepravdna poniženja, uvrjede, teške riječi, kritike koje nisu imale mjesta. Moji znanci, prijatelji, stranački kolege lagano su se odmicali od mene zbog mog jasnog izražavanja kršćanskih stavova, a bilo je trenutaka kad zbog medijske hajke sa mnom nije razgovarao nitko osim moje obitelji, jedne prijateljice i mog duhovnika.

Svjedočenje može biti križ

Naravno da sam u tim trenutcima željela da sve prestane, da zauvijek završi, da me puste na miru, da netko drugi od 90 posto građana Hrvatske koji su se izjasnili kao kršćani preuzme to svjedočenje i taj križ. Bila sam svjesna da je ovo duhovni boj i da ga moram dobiti. Znala sam da mi za to ne će pomoći znanje koje sam stekla iz menadžmenta na poslijediplomskom studiju ni netom kupljena knjiga „Umijeće ratovanja“ od Sun Tzu-a. Za ovaj boj trebali su mi Efežani, tu je zapisano kako dobiti duhovni boj. Zapamtite to, trebat će vam za život, a ja ću vam pročitati ono što sam svaki dan neumorno i neprestano čitala: „*Uбудuće jačajte se u Gospodinu i u silnoj snazi njegovoj. Obucite svu opremu Božju da se mognete oduprijeti lukavstvima đavlovim. Jer nije nam se boriti protiv krvi i mesa, nego protiv Vrhovništava, protiv Vlasti, protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta, protiv zlih duhova po nebesima. Zbog toga posegnite za svom opremom Božjom da uz mognete odoljeti u dan zli i održati se kada sve nadvladate. Držite se dakle! Opašite bedra istinom, obucite oklop pravедnosti, potpašite noge spremnošću za evanđelje mira! U svemu imajte uza se štit vjere: njime ćete moći ugasiti ognjene strijele Zloga. Uzmite i kacigu spasenja i mač Duha, to jest Riječ Božju. Svakovrsnom se molitvom i prošnjom u svakoj prigodi u Duhu molite. Poradi toga i bdijte sa svom ustrajnošću i molitvom za sve svete, i za me, da mi se otvore usta i dade riječ hrabro obznaniti otajstvo evanđelja kojeg sam poslanik u okovima, da se ohrabrim o njemu kako treba govoriti.“ (Ef 6,10-20)*

Šutljiva većina dolazi do riječi

Mnogi su molili za mene, ljudi koje ne znam niti sam ih ikad vidjela. Hvala im na tome jer bez takve potpore zasigurno sve te napade ne bih mogla izdržati. Moram reći da, premda smo uspjeli uspostaviti drugačiji režim dijaloga u javnosti i pokazati da postoji ta jedna šutljiva kršćanska većina koja više ne će biti takva, izgubili smo izbore. Meni je nedostajalo nekoliko stotina glasova za novi man-

dat, a kolege su mi znali u šali govoriti kako su me lijepo upozoravali da u političkom životu ipak treba primjenjivati Stari a ne Novi zavjet... I kad čovjek zastane i upita se: Ma što je to s riječima svetog Pavla, zar nije on govorio da je bio dobar, da je dobro trčao i da je zaslužio nagradu? Pitala sam se zašto to nije primjenjivo u ovom mom slučaju? Možda u ljudskim očima izgleda da sam izgubila. Kad ljudskim očima gledamo, onda možda neke stvari ne razumijemo, jer vidimo da su Isusa ubili, ubili su Sokrata, ubili su Tomu Mora, ali njih danas uzimamo kao korektivne političke misli svugdje u svijetu, a ne neke druge za koje se u danom trenutku, kad su živjeli, činilo da su bili uspješni, a danas im se ime ni ne spominje ili se spominje u negativnom kontekstu. Ja vjerujem da Bog ima plan za mene i za sve vas i da će svakog od nas postaviti na mjesto gdje može najviše dati. Nakon mojih javnih istupa i proklamacija kršćanskih vrijednosti u društvu, mnogi vjernici laici su se trgnuli i shvatili da imaju odgovornost biti aktivni u javnom životu. Razmišljala sam: U redu, ukoliko sam ja morala proći taj teži put kako bi oni shvatili da ne mogu biti mlaki i samozatajni, onda sve to ima smisla.

U Međugorje dolazimo po novo srce

Pred nama je još mnogo bitaka, mnogo pobjeda ali i mnogo poraza... Koliko toga čovjek mora proći u životu da bi se promijenio? Ja sam četvrti put u Međugorju i uvijek mi se čini da se barem malo bolja vratim doma, da mi je srce bar malo drugačije, da je promijenjeno, a htjela bih potpuno novo srce i vjerujem da mnogi dolaze ovamo da bi dobili novo srce. Došla sam ovamo, dragi mladi, da i vas ohrabrim, da vam kažem da se ne bojite uhvatiti u koštac sa životom. Puno puta bit će vam teško, ali nemojte odustati jer naš Kralj je živ. Sve dobro što napravite u životu stotruko će vam se vratiti. Žrtvujte se i učite kad vam se ne da učiti, jer među vama su sjajni budući znanstvenici, odvjetnici, svećenici, državnici, ljudi za koje vjerujem da će preobraziti lice Zemlje uz Božju pomoć. U svemu što radite pozivam vas da prije svega budete ljudi, da budete odgovorni u svojim obiteljima, na svojim radnim mjestima, u susretima s drugima. Kad nestanu pozicije i funkcije, kad nas više ne bude, onda se ljudi ne će sjećati naših velikih riječi, niti će se sjećati naših velikih djela... Sjećat će se samo osjećaja koji su imali kad su bili pokraj nas. Zbog toga želim da budete dobri ljudi, da budete dobri svjedoci, da mudro birate što ćete uzeti od svega što se nudi i kojim ćete putem krenuti. Ja sam svoj put našla u Bogu, a to i vama želim. Hvaljen Isus i Marija.

Foto: Džani

Nisam u Saboru trgovala idealima, nisam ubijala svoju savjest, i upravo zbog toga sam počela na nacionalnoj razini upadati u oči, a nekima čak i smetati.

I s prijestolja izide glas: "Hvalite Boga našega, sve sluge njegove, svi koji se njega božite, i mali i veliki!" (Otk 19,5)

U svjetlu nove evangelizacije

Minuli listopad bijaše nabijen dubokosežnim događajima za cijelu Crkvu. Marijin mjesec, mjesec ružarija, mjesec kada Mariju na poseban način štujemo, napose ovdje u Međugorju. Ovdje ne prestaje pritjecati rijeka hodočasnika; listopad je mjesec kad Hrvati dolaze u velikim skupinama, kad Mariji hodočaste i ostavljaju ovdje svoje terete i probleme. Dojmljivo je i dirljivo slušati svjedočanstva tolikih koji po tko zna koji put dolaze ovamo. Neki prvi put, duboko dirnuti, nerijetko sa suzama u očima, i svi svjedoče kako spontano plaču na mjestu Marijinih prvih ukazanja, a onda u crkvi na koljenima ostave svoje životne terete.

fra Tomislav Pervan

U žarištu crkvenoga života u listopadu na poseban način bijaše i Rim. Tri puna tjedna zasjedala je ondje 15. redovita Biskupska sinoda: oko 300 biskupa iz cijeloga svijeta te posebno pozvanih promatrača i stručnjaka bavilo se pitanjem nove evangelizacije, re-evangelizacije, kako i na koji način ponovno suvremenom čovjeku približiti vjeru.

Papa je u svojoj mudroj zamisli u sklopu sa sinodom na misijsku nedjelju proglasio i sedam novih svetaca Katoličke Crkve. Sedam njih s četiri kontinenta, od dalekih Filipina, preko Madagaskara, Španjolske, Italije, Njemačke, do Sjeverne Amerike. Papa je proglasio i prvu američku Indijanku sveticom cijele Crkve. Od sedam novih svetaca troje je podnijelo mučeničku smrt. Trg svetoga Petra ispunilo je više od stotinu tisuća vjernika. Rim bijaše preplavljen kozmopolitskim bojama, filipinskom svilom, bavarskim nošnjama, Amerikanci i Kanađani sa svojim majicama, a američki Indijanci u svome pernatom ornatu, kao u filmovima Winnetoua. Papa je nedavno proglasio i dva nova crkvena naučitelja, benediktinku sv. Hildegard iz Bingena i sv. Ivana iz Avile.

Sve to i prema Papinim riječima stoji u uskoj svezi sa Sinodom koja se bavi novom evangelizacijom. Kakvi moraju biti evangelizatori, oni kojima je uloga svijetu navijestiti Isusa Krista? Trebaju se Kristu suobličiti, slijediti u svojem životu primjer Isusa Krista. Biti spremni sami sebe najprije evangelizirati, obratiti se do kraja Isusu Kristu, učiniti posvemašnji životni zaokret. Upravo kao što i Marija ovdje govori i neprestano ponavlja, pa i u najnovijoj poruci. K tomu je Papa otvorio i *Godinu vjere* na 50. obljetnicu početka II. vatikanskoga sabora, koja će trajati do svetkovine Krista Kralja 2013.

Odvažno naviještati evanđelje, vjerom pobijediti strah

Sinoda o novoj evangelizaciji završila je svoj rad i uputila je „Poruku Božjem narodu“ kao

sažetak doprinosa i radova Biskupske sinode o novoj evangelizaciji. Dokument ističe da je nova evangelizacija žurnost svijeta i poziva kršćane da odvažno naviještaju evanđelje, da vjerom pobijede strah.

Narod Božji – nerijetko rastresen i zbunjen i u opasnosti od pogubnih razočaranja – prikazan je u slici Samaritanke na Jakovljevu zdencu, opisane u Ivanovu Evanđelju: s praznom posudom, amforom. U narodu

je kao i u ovoj ženi žeđa i žudnja za Bogom. Crkva se mora zaputiti na *zdenac života* da donese svijetu Boga. A, poput Samaritanke – kaže se u dokumentu – tko se susretne s Isusom, on biva svjedokom navješćaja spasenja i evanđeoske nade. Prijeka je potreba cijeloga svijeta voditi suvremeno čovječanstvo k Isusu.

Crkva poručuje da najprije treba biti osobno evangeliziran onaj tko želi biti evan-

gelizator te stoga poziva sve – polazeći od sebe – na obraćenje, jer slabosti i osobni grijesi Isusovih učenika nerijetko su zaprijetka za vjerodostojnost poslanja. Kršćani stoga vjerom trebaju pobijediti strah i vedrom hrabrošću gledati svijet jer, iako je pun protuslovlja i izazova, Bog ga uvijek ljubi.

Nema, dakle, mjesta pesimizmu: globalizacija, sekularizacija, migracije, ateizam, kriza političkog vodstva i države, unatoč njihovim teškoćama i patnjama, trebaju biti prigoda za evangelizaciju. Jer nije riječ o otkrivanju novih strategija za širenje evanđelja kao tržišnog proizvoda, nego o otkrivanju načina kako osobe približiti i dovesti k Isusu, kao što to učini Samaritanke sa svojim sumještanima.

Crkva – dom za sve

Stoga se sinodski oci u poruci obraćaju najprije obitelji kao naravnim mjestu evangelizacije i poručuju da Crkva, politika i društvo moraju podupirati obitelj. U obitelji se ističe posebna uloga majke i žene, potvrđuje odgovornost oca i podsjeća na bolno stanje nevjenčanih

parova, rastavljenih i ponovno oženjenih: premda je potvrđena stega glede pristupanja sakramentima, istaknuto je da ih Gospodin ne napušta i da je Crkva dom za sve.

Sinodski dokument potom navodi župe kao značajna žarišta evangelizacije, a spominje važnost posvećena života i trajne formacije za svećenike i redovnike, pozivajući i laike na navješćanje evanđelja, u zajedništvu s Crkvom. Posebna je pozornost posvećena mladima – sadašnjosti i budućnosti čovječanstva i Crkve – potičući slušanje i dijalog s mladima da se promiče i potiče, a ne kroti, njihov zanos.

Potreban je sveobuhvatan dijalog

Nova evangelizacija ima široke obzore kao i svijet – kaže se nadalje u poruci Biskupske sinode – stoga je od temeljnoga značenja sveobuhvatan dijalog: s kulturom, kojoj je potreban novi savez između vjere i razuma; s odgojem, za cjeloviti razvoj osobe; s društvenim komunikacijama, gdje se često oblikuju savjesti i koje pružaju novu prigodu da se dođe do ljudskog srca; sa znanošću, jer biva saveznica u očovječivanju života kada ne zadržava čovjeka u materijalizmu.

Osim toga, dijalog je bitan i s umjetnošću koja kroz ljepotu očituje duhovnost, sa svijetom gospodarstva i rada, da rad ne bude nepodnošljivi teret ili nesigurna perspektiva, nego da promiče ljudski razvoj; s politikom, od koje se zahtijeva nesebična i transparentna skrb za opće dobro, poštovanje dostojanstva osobe, obitelji utemeljene na braku između muškarca i žene, vjerske i odgojne slobode, odstranjivanje uzroka nepravdi i nejednakosti. Osim toga, od temeljnog je značenja i međureligijski dijalog koji doprinosi miru, odbacuje fundamentalizam i osuđuje nasilje protiv vjernika i teško kršenje ljudskih prava.

Za novu evangelizaciju posebno su značkovića dva očitovanja vjerskog života: kontemplacija, gdje tišina omogućuje bolje prihvaćanje Božje riječi, te služenje siromasima, jer se u njihovim licima može prepoznati Krista.

Poslanje Crkve želi prodrijeti u najtajnije predjele čovjekova srca

U posljednjem se dijelu dokumenta govori o Crkvama u raznim dijelovima svijeta, svakoj su Crkvi upućene riječi ohrabrenja za navješćanje evanđelja: Crkvama na Istoku Sinoda želi da mogu u miru i vjerskoj slobodi živjeti vjeru, od Crkve u Africi zahtijeva da razvija evangelizaciju u susretu sa starim i novim kulturama, a pozivaju se vlade da okončaju sukobe i nasilja.

Kršćani Sjeverne Amerike, koji žive u kulturi često udaljenoj od evanđelja, moraju biti

usmjereni prema obraćenju te biti otvoreni prihvaćanju doseljenika i izbjeglica. Poziva se Latinska Amerika na trajnu misiju da se može suočiti s izazovima sadašnjega siromaštva, nasilja, i u novim okolnostima vjerskoga pluralizma. Crkvu u Aziji, premda je manjina i često na rubovima društva i proganjana, ohrabruje se i potiče na čvrstoću vjere, a očitovana je blizina kršćanima kontinenta na kojem je, u Svetoj zemlji, rođen, umro i uskrsnuo Isus.

Europa je, premda je zatrovana agresivnom sekularizacijom i ranjena dugotrajnošću režima i ideologija neprijateljski nastrojenih prema Bogu i čovjeku, stvorila humanističku kulturu koja je oblikovala dostojanstvo osobe i izgradnju općega dobra; ne trebaju, dakle, sadašnje teškoće obeshrabriti europske kršćane, naprotiv, treba ih shvatiti kao izazov. Od Oceanije se pak zahtijeva da još osjeća obvezu navješćanja evanđelja.

Poslanje Crkve, međutim, ne ograničava se niti se usmjeruje na zemljopisna područja, nego želi prodrijeti u najtajnije predjele čovjekova srca, u srca naših suvremenika i privesti ih susretu s Isusom Kristom, Živim, koji se uprisutnjuje u našim okupljanjima, na euharistijama.

Marijine su riječi i naše riječi

I stoga ta prisutnost ispunja naša srca radošću. Zahvalni za darove koje smo primili ovih dana kličemo s Marijom njezin *Magnificat*. *Silne nam stvari učini Svesilni, sveto je ime njegovo*. Marijine su riječi i naše riječi. Tijekom stoljeća Gospodin je uistinu učinio silne stvari za svoju Crkvu i preko svoje Crkve u cijelome svijetu i stoga ga smijemo veličati. Sigurni smo da ne će previdjeti naše siromaštvo nego da će i u našim danima očitovati svoju snagu i podupirati nas na putu nove evangelizacije.

I na kraju, Marijin lik pokazuje svima put. Kao što je rekao u jednoj homiliji Benedikt XVI., taj put može se činiti kao put kroz pustinju. Znamo da nam je proći pustinjom, upravo kao što su stari Izraelci morali putovati pustinjom 40 godina. Ali znamo da nam je na put kroz pustinju uzeti sa sobom ono bitno: Gospodinova Duha, njegovu pratnju, istinu njegove riječi, euharistijski kruh koji nas hrani, zajedništvo Crkve, dinamiku ljubavi prema bližnjemu. To je ona voda sa Jakovljeva zdenca kojom može procvasti i pustinja ovoga našega vremena. I kao što zvijezde u pustinjskoj noći sjajnije svijetle, tako isto sja jasno i bistro Marijino svjetlo na nebu našega hodočašćenja, Marija kao Zvijezda nove evangelizacije, Zvijezda kojoj se do kraja povjeravamo.

Preminuo fra Zoran Ostojić

Uranim jutarnjim satima, 17. listopada 2012., u Međugorju je u 99. godini života, 80. godini redovništva i 73. godini svećeništva preminuo fra Zoran Ostojić, član Hercegovačke franjevačke provincije.

Fra Zoran, krsnim imenom Marko (otac Ivan i majka Vida rođena Pavlović) rođen je 23. kolovoza 1914. u Međugorju. U četvrtoj godini ostao je bez oca, koji je poginuo u Prvom svjetskom ratu. Pučku školu završio je u Međugorju, gimnaziju na Širokom Brijegu, bogosloviju u Mostaru. U novicijatu je ušao 2. srpnja 1933., svećane zavjete položio 4. srpnja 1937., a za svećenika je zaređen 4. lipnja 1939. Iste godine poslan je u Rim gdje postiže licencijatu iz rimskog prava, a nakon II. svjetskog rata postiže doktorat iz teologije i antičke književnosti.

Od 1950. djeluje u SAD-u, u Hrvatskoj franjevačkoj kustodiji Svete Obitelji gdje u više mjesta obnaša službu župnika i župnog vikara te jedno vrijeme i ekonoma Kustodije. Također je bio suradnik i urednik franjevačkih izdanja tjednika „Danica“ i mjesečnika „Hrvatski katolički glasnik“. Za svoga djelovanja u SAD-u fra Zoran je, između ostaloga, bio na usluzi međugorskim hodočasniciima te je u povodu 6. obljetnice ukazanja Kraljice Mira priredio i objavio molitvenik

za hodočasnike.

Nakon polustoljetnog izbjavanja, fra Zoran se 1990. vratio u Domovinu i svoju rodnu župu.

Fra Zoran je pokopan u četvrtak 18. listopada 2012. u Međugorju, na groblju Kovačići, u fratarsku grobnicu. Pokojnikovo tijelo bilo je izloženo u župnoj crkvi sv. Jakova apostola u Međugorju. U 15 sati slavljena je sv. Misa zadušnica koju je predvodio fra Ivan Sesar, provincijal, u koncelecijaciji s 55 svećenika. Provincijal je u homiliji zahvalio Bogu na dugom fra Zoranovu životu, koji je proveo u redu, radu i molitvi. Istaknuo je da je fra Zoran i nakon devedesete godine života, dokle su ga snage služile, svakodnevno ispovijedao te redovito dežurao u župnom uredu. Kad više nije mogao pastoralno djelovati, njegova je svakidašnjica bila moli-

tva krunice, praćenje liturgijskog programa u župnoj crkvi preko valova Radiopostaje „Mir“ Međugorje i čitanje katoličkog tiska. Na kraju misnog slavlja o pokojniku je govorio fra Miljenko Šteko, a u ime Kustodije od pokojnika se oprostio fra Josip Nenad Galić, gvardijan u samostanu sv. Ante u Chicagu. Fra Nenad je zahvalio fra Zoranu za dugogodišnje služenje Hrvatima u Americi, te Providnosti što mu je udijelila da se živ vrati u rodni kraj, tu proživi još 22 godine i bude pokopan u svom Međugorju.

Nakon misnog blagoslova izmolljene su molitve nad lijesom, a onda se pogrebna povorka, uz molitvu krunice, iz crkve uputila ka groblju. Križ i cvijeće nosili su novaci, a lijes svećenici. Nakon blagoslova groba, lijes je uz zvuke *Kraljice neba*, koju je predvodio međugorski župni zbor, spušten u grob.

Gospa nam nudi izvor života – svoga Sina Isusa

Točno na današnji dan, 23. kolovoza 1914., rođen sam u Međugorju, u jednoj idealnoj kršćanskoj obitelji. Idealna kršćanska obitelj, kažu, jest naravna obitelj. I kako mi je otac poginuo na talijanskoj fronti uskoro nakon mog rođenja, majka mi je ostala jedini hranitelj i odgojitelj. Ona je bila naravna i duboko kršćanska majka, svjesna odgovornosti za svoje četvero djece. Ozbiljno je mislila na našu budućnost usprkos neimaštini kojom je jedino bila bogata. Pače je odlučila mene poslati na školovanje, na Široki Brijeg. Ali to joj je uspjelo tek nakon jednogodišnjeg čekanja nakon mog četvrtog razreda osnovne škole. Ono što ja tada nisam znao, moja je majka meni i zvanje odredila – ono svećeničko. Kasnije ja sam to spoznao, produbio ga i slobodno prihvatio. Tako danas, nakon 65 godina svećeničkog života mogu radosno uskliknuti sa sv. Pavlom, iako na nižoj ljestvici: „Plemenitu sam borbu izvojevao, trku dovršio, vjeru sačuvao. Već mi je pripravljen vijenac pravednosti.“

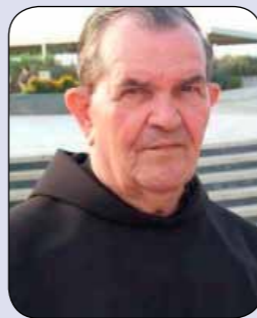
Zašto vam sve ovo rekoh o svojoj majci? Ima više razloga, ali ću navesti samo dva. Prvi je da svećeničko zvanje i te kako ovisi o obitelji. U njoj se rađa i odrasta. Drugi je – umiranje jednog naroda. Naime, godine 1914. u Međugorju se rodilo 115 djece, a ove, 2004., do danas se rodilo samo 32. I ovo kobno – do danas je u Međugorju umrlo četrdesetero čeljadi. Za ovaj zloslutni nerazmjer sigurno su najkrivlji majke i očevi. Onih 115 majki, usprkos neimaštini, imale su duboku vjeru u Boga i providnost pa su prihvaćale život kako ga je Bog davao. Nasuprot, majke i očevi naših dana mjesto Božjeg životnog plana imaju svoj – prihvaćaju jedno, dvoje ili nijedno dijete. Ali taj roditeljski sustav stavlja svoj narod na kolosijek sigurnog samouništenja. Uživanje i lagodnost postali su najveće i jedino dobro mnogima, dok je samoprijegor i žrtva označena žigom sramote i prokletstva. (...)

Kršćanski pojam obitelji postao je predmet izrugivanja i odumiranja. A povijest nam

svjedoči da nijedan narod u povijesti čovječanstva nije preživio uništenje obitelji. I TKO ĆE NAS SPASITI OD SAMOUNIŠTENJA? Jedino povratak naših mladih majki i očeva na vjeru i samoprijegor naših starih majki i očeva. Stalni nebeski pomoćnik, naša Gospa, nudi nam izvor života – svoga Sina Isusa čija ponuda nije lagodnost nego žrtva. On je žrtvom skrajnom na križu otkupio čovjeka, žrtvom ćemo se spasiti i jedino žrtvom ćemo kao narod preživjeti.

Eto, to je moja želja i molitva hrvatskom narodu na moj devedeseti rođendan!

(Iz fra Zoranova razgovora za Radiopostaju „Mir“ Međugorje, 23. kolovoza 2004.)

Ivan Dragičević u katedrali sv. Stjepana u Beču...

Utorak 25. rujna 2012. u bečkoj se katedrali održala peta godišnja Moltva za mir. Svjedočili su članovi zajednice Cenacolo i njezina utemeljiteljica sestra Elvira, jedna Amerikanka koja je u Međugorju doživjela ozdravljenje i jedan Austrijanac čiji je život u Međugorju našao novi, apostolski smisao, nakon čega su vjernici molili svjetlosna otajstva krunice.

Ivan Dragičević u katedrali je imao ukazanje, koje je trajalo neobično dugo. Poslije ukazanja, Ivan je nazočnima rekao da je Gospa ispružila ruke nad svećenike i redovnike, zatim nad bolesnike i sve nazočne i dugo molila, nakon čega ih je sve blagoslovila. Poslije ukazanja bila je sveta Misa, koju je predslavio bečki kardinal, uzoriti Christoph Schönborn, u susretu s više od četrdeset svećenika. U propovijedi je naglasio da bi obitelj trebala biti mjesto vjere i zajedničke molitve, ali da upravo u obitelji djeca doživljavaju i svoja prva bolna iskustva. Zato je potrebna zajednička molitva, da bi svi

članovi iskusili Božju ljubav i spasenje.

Poslije svete Mise, Ivan Dragičević govorio je o svojim susretima s Gospom. Opetovano je naglašavao da se riječima ne može opisati Gospina ljepota. Jednom ju je pitao: „Majko, zašto si tako lijepa?“, a ona mu je odgovorila: „Zato što ljubim!“ Gospa isto tako kaže da sveta Misa svima treba biti važnija od ukazanja, jer je u svetoj Misi nazočan njezin Sin Isus. Gospa se radovala što je na susret došlo toliko ljudi i svima je zahvalila na žrtvama i molitvama. U 21 sat uzoriti kardinal predvodio je klanjanje uz meditaciju. Prije zaključnog blagoslova, s Presvetim je prošao kroz katedralu i blagoslovio vjernike, koji su kući otišli ispunjeni obiljem milosti.

... i u bazilici Bezgrješnog začeća BDM u Innsbrucku

U Innsbrucku se 27. rujna 2012. u bazilici Bezgrješnog začeća BDM održalo petosatno molitveno bdijenje na kome je, po riječima nazočnih, Duh Sveti liječio, čistio i obnavljao sve nazočne, te ih ispunio istinskom unutarnjom radošću. Mjesni biskup,

mons. Manfred Scheuer, govorio je o ljubavi Srca Isusova. Da, Bog nas ljubi, kazao je, a to je i glavni sadržaj Gospinih poruka.

Ivan Dragičević svjedočio je Isusovu i Gospinu ljubav. Govorio je i o tome kako nas Gospa po molitvi želi sjediniti sa svojim Sinom. Nakon ukazanja rekao je da je Gospa dugo

molila nad biskupom i nad svećenicima, te molila za zvanja, za bolesne i za sve nazočne. Prof. ddr. Andreas Resch kratko je sazeo rezultate znanstvenih istraživanja obavljenih nad vidiocima i naglasio da se stablo poznaje po plodovima. Biskup Scheuer kazao je poslije susreta: „To je bila večer vjere, molitve i nade!“

Nadbiskup Latinske crkve i apostolski vikar latinskih katolika u Libanonu posjetio Međugorje

Nadbiskup Latinske crkve i apostolski vikar latinskih katolika u Libanonu Paul Dahdah nedavno je boravio u Međugorju. Tom je prigodom za Radiopostaju „Mir“ Međugorje govorio o vjerskom životu u svojoj domovini, plodovima Papina posjeta Libanonu, o Međugorju i Godini vjere. Za Međugorje je čuo prije petnaest godina, dok je bio nadbiskup u Iraku. „Poslije sam vidio da u Libanonu postoje mnoge zajednice koje svoje članove vode u Međugorje, da pohode Međugorju organiziraju katolička televizija „Télélumière“ i oci maroniti. Ovaj fenomen obraćenja, pomirbe i molitve može se protumačiti kao znak vremena, osobito u svijetu koji je izgubio osjećaj za vrijednosti. Sadašnji je svijet osakaćen svijet, nema više svojih uporišta. Ovdje sam vidio mlade koji, siguran sam, traže smisao svoga života i vjere i želim se nadati da je fenomen trajan, autentičan i da će dugo, dugo trajati, između ostaloga je kazao nadbiskup Dahdah.

Dermod Tierney iz Irske

Među mnoštvom hodočasnika u Međugorju, susreli smo Dermota Tierneya, hodočasnika iz Irske. Prvi je put došao u Međugorje 2001. godine, a nakon toga hodočašća svake se godine vraćao po nekoliko puta.

Godine 2005., zajedno sa svojom suprugom, postao je pratitelj hodočasnika u Međugorje. „Nije, zapravo, bitno koliko često dolazimo, nego je bitno da je ovdje Gospa, naša Majka. Njezine poruke nosimo sa sobom i, koliko je u našoj moći, širim ih u svojoj domovini. Molimo se za ljude koji ne mogu doći ili si ne mogu priuštiti da dođu. Smatram se povlaštenim što mogu često dolaziti. Ovo je, jednostavno, fantastično mjesto i mislim da smo ovdje nebu najbliže što je moguće. Za mene su Međugorje, Majka i vidioci stvarni, autentični i apsolutno divni“, kaže Tierney.

Za Međugorje i ukazanja čuo je još 1984. godine. „Imao sam videokasetu s jednog ukazanja, ali snimka nije bila baš čista, nisam mogao razabrati što se dogodilo i što je rečeno. No, ipak sam znao i osjetio da se nešto dogodilo i otada sam imao želju doći, ali nisam se dugo mogao odlučiti to i učiniti. Dok smo jednom moja žena i ja bili na Cipru na odmoru, njoj je sinula ideja da iduće godine idemo u Međugorje. Sljedećeg ožujka prijavili smo se i došli sa skupinom. Otada stalno dolazimo, a skupine pratimo od 2005. godine. Skupine dovodimo naizmjenice, jedanput ona, a drugi put ja. Dovedi smo popriličan broj ljudi.“

Za kraj, Tierney kaže: „Nosim ovo mjesto sa sobom svaki dan svojega života; nosim ga sa sobom u krevet i ustajem s njim u srcu. I to je moj život s Međugorjem. Ono čemu se nadam je priznanje Međugorja i da će se vidjeti sve ono pozitivno što se ovdje događa. Od svoga prvog dolaska ovamo, nosim samo najljepša iskustva. Njih ću ponijeti sa sobom u grob, a i u vječnost.“

Statistike za rujan 2012.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 226 500.
Broj svećenika koncelebrana: 5324 (177 dnevno).

Prvo međunarodno hodočašće osoba s posebnim potrebama

Na svetkovinu arkanđela Mihovila, Gabrijela i Rafaela, 29. rujna, u Međugorju je održan jednodnevni susret osoba s posebnim potrebama i njihovih pratitelja i prijatelja. Organizaciju dolaska tri stotine sudionika preuzele su njihove matične udruge iz Čitluka, Ljubuškog, Čapljine, Širokog Brijega, Rame, Ploča, Metkovića, Imotskog, Mostara, Posušja i Viteza, kojima se pridružio glavni i uporni pokretač ove inicijative, udruga „Vjera i svjetlo“ iz Đakova.

Organizatori programa, koji se sastojao od molitve na Podbrdu, zajedničkog ručka za sve sudionike u Majčinu selu, slavlja sv. Mise, kulturnih sadržaja i druženja, bili su Župni ured sv. Jakova Međugorje i udruga „Susret“ iz Čitluka. Fra Marinko Šakota, fra Slaven Brekalo i fra Svetozar Kraljević skrbili su o duhovnoj strani susreta, a Majčino selo i momci iz Zajednice Milosrdni Otac pripremili su i poslužili ručak. Udruga „Arfiel“ pobrinula se za organizaciju volontera i radionicu za djecu, a Frama se uključila u animiranje sv. Mise i pomagala gdje je pomoć bila potrebna. Susret je održan uz pomoć ljudi dobra srca koji su nesebično pomogli svojim donacijama. Sve nazočne pozdravio je i predsjednik MZ Međugorje. Sudionike susreta obradovala je vidjelica Vicka i ohrabрила ih vlastitim primjerom nošenja križa i bolesti.

Prvo međunarodno hodočašće osoba s posebnim potrebama u Međugorju uistinu je bio dan prepun blagoslova. Blagoslova koji se dobije žrtvom, odricanjem i služenjem. Slika oca koji, bosonog, na leđima nosi svoju paraliziranu kćerku uz kamenjar Podbrda, mladića iz Frame koji u naručju nosi mongoloidnu djevojčicu, momaka iz Zajednice Milosrdnog Oca koji nose

čovjeka u kolicima..., molitva s. Rastislave koja vodi do toga da u vlastitom nemoćnom djetetu gledaš sjajni biser koji će jednom biti u vječnosti...

U našem društvu koje slavi moć i snagu, razvitak i tehnologiju, u kojem ljudi žive otuđeno i osamljeno, ljudi s posebnim potrebama svojom nadarenošću za prijateljstvo i zajedništvo mogu dirnuti jake, mogu djelovati kao vezivno tkivo koje će ih povezati, koje će im iscijeliti srca i pomoći srušiti zidove straha, ukoliko im to dopuste i otvore im se, i ukoliko ih osluškuju.

Još jedanput zahvaljujemo svima koji su se otvorili ovom osluškivanju i bili kanal za dobrotu Božju, svim sponzorima i volonterima koji su pokazali koliko je još dobrote oko nas. (Paula Tomić)

Blagdan sv. Franje

Svetkovina sv. Franje, utemeljitelja Franjevačkog reda, svečano je proslavljena u Međugorju u četvrtak 4. listopada.

Tradicionalni svečani obred preminuća svetoga Franje – utkan u okvire liturgijskoga obreda – slavjen je nakon večernje sv. Mise na uoćnicu svetkovine, na vanjskome oltaru župne crkve sv. Jakova. Uz župljane, obredu su nazočili i brojni hodočasnici iz Njemačke, Austrije, SAD-a, Irske, Italije, Francuske, Ukrajine, Slovačke, Slovenije, Španjolske, Poljske, Srbije, Rumunjske, Libanona, Belgije, Nizozemske, Perua, Engleske, Kanade, Švicarske, Brazila, Venezuele, Hrvatske te Bosne i Hercegovine.

Ugledni kanadski književnik Michael D. O'Brien u Međugorju

Kanadski slikar, književnik i zauzeti vjernik Michael D. O'Brien u Mostaru je 15. listopada predavanjem otvorio druge Tropletove dane kulture.

O romanu *Otok svijeta*, koji je na hrvatskom objavljen prije tri godine, govorio je mostarsko-duvanjski biskup mons. Ratko Perić i istaknuo njegove sržne sastavnice. Hrvatskom je čitatelju ovaj roman posebno zanimljiv jer piše o Hrvatima u BiH i Hrvatskoj na koncu II. svjetskog rata, tijekom poraća, međuraća pa sve do Domovinskog rata. Kroz cijeli se roman osjetiti ljubav pisca prema našem narodu, ali i njegovo iznimno bogato poznavanje naše povijesti. Osim *Otoka svijeta*, Michael D. O'Brien autor je i drugih romana, među kojima su *Posljednja vremena* i *Teofil*, te knjiga priča od kojih su mnoge postale uspješnice ne samo u Kanadi nego diljem svijeta. Kažimo i to da je Informativni

centar „Mir“ Međugorje nakladnik njegove slikovnice *Angelo* na talijanskom jeziku.

U predavanju održanom u Mostaru autor je govorio o nastanku romana *Otok svijeta* te dvojba tijekom njegova pisanja. Također je govorio o odnosu kulture i društva, posebice u vremenu globalizacije, u kojemu se vjerske vrijednote žele dokinuti. Za svoga boravka u Hercegovini, Michael D. O'Brien književni je susret upriličio i u Posušju. U navedenim je mjestima boravio u povodu književnih susreta, a u Međugorje je, već treći put, došao kao hodočasnik Kraljici Mira i susreo se s franjevcima na službi u Međugorju. Na upit što njemu znači Međugorje, Michael O'Brien je rekao: „Redovito čitam poruke Kraljice Mira iz Međugorja. Njezin poziv važan je za sav svijet, a ne samo za ovaj maleni komadić zemlje. Meni pomaže u svagdanjem životu time što više i predanije molim.“

Pozvani smo usrećivati ljude oko sebe

Od 12. do 14. listopada u Majčinu selu održan je seminar *Ovisnost o igrama na sreću – između bolesti i osobne-društvene odgovornosti*. Organizator seminara bio je Franjevački institut za kulturu mira, a razloge za njegovo održavanje istaknuo je voditelj Instituta fra Mijo Džolan:

– Pomoći patološkim ovisnicima, kojima ovisnost narušava psihičko i tjelesno zdravlje, ruši obiteljske i društvene veze, uvodi ih u svijet kriminala i ekonomskog rasula, i često ih vodi i do suicida.

– Pomoći široj zajednici u borbi za opće dobro preko razobličavanja agresivnosti i štetnosti igara na sreću, budući da su mentalno zdravi pojedinci glavno bogatstvo uspješne zajednice.

– Izvući u javnost gotovo anonimne entuzijaste koji rade na prevenciji te pružanju podrške u procesu rehabilitacije ovisnika u okviru bolničkog i izvanbolničkog liječenja.

– Pozvati na prevenciju agresivnog i neselektivnog širenja igara na sreću preko društvenih pritisaka na odgovorne za to širenje.

Program seminara odvijao se kroz predavanja multidisciplinarnog pristupa (16 predavača, koji su problem ovisnosti o igrama na sreću promatrali s motrišta psihologije, psihijatrije, pedagogije, sociologije, ekonomije, filozofije, teologije). Sliku je upotpunilo i svjedočenje li-

ječeni ovisnika iz Zajednice KLA HNŽ „Dr. Vladimir Hudolin“ Mostar i momaka iz Zajednice Milosrdni Otac iz Međugorja.

U radu seminara sudjelovalo je oko stotinu sudionika, a završnu svečanu Misu predslavio je fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. Provincijal je u povijesti kazao sam sažetak seminara: „Velika je stvar prestati činiti zlo, ali je još veća stvar ispuniti tu prazninu koja nastane u životu kad se iz njega iskorijeni ono negativno. Kao i kod psovke, kocke ili droge... Ako ostane samo praznina, opet se brzo upada, možda i u još

veće zlo. Potrebno je svoju energiju, vrijeme i ljubav usmjeriti na druge; činiti dobro, živjeti poziv aktivnog kršćanina, činiti ono na što nas i Gospa u Međugorju poziva: činiti dobro, usrećivati druge. Čovjek ne će prestati psovati dok riječi psovke ne zamijeni drugim riječima, primjerice riječima zahvalnosti i blagoslova; ne će prestati činiti zlo, ako mu se srce ne okrene činjenju dobra.“

Upravo to su pokazala i svjedočanstva ljudi koji su se izliječili od ovisnosti, poput pokojnog Arthura Mc Cluskeya.

Paula Tomić

Svijetu je potrebno ozdravljenje vjere u Boga Stvoritelja

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

U vremenu kada teleskopi prodiru sve dublje u nepoznata prostranstva svemira i otkrivaju njegovu prošlost, kada astronomi znaju da je svemir nastao Velikom praskom prije nekih 13,7 milijardi godina, u vremenu kada tehnologija omogućuje kloniranje živih stanica, kada čovjek u laboratoriju može u život dozvati novoga čovjeka, Crkva ispovijeda vjeru u Boga – Stvoritelja neba i zemlje, a Gospa tvrdi da je svijetu potrebno ozdravljenje vjere u Boga Stvoritelja (25. 3. 1997.). Kako si uopće zamišljamo Boga Stvoritelja? Kakvu predodžbu o Stvoritelju ima znanstvenik koji je dekodirao ljudski genom ili onaj koji teleskopom promatra svemirske dubine? Kako Stvoritelja zamišlja skladatelj, kipar ili slikar čije umjetničko djelo ovisi o stvarateljskom nadahnuću?

U Bibliji Bog kaže: „Ja sam snagom svojom svesilnom i rukom ispruženom stvorio

zemlju, ljude i životinje na zemlji“ (Iz 43,15; 44,21.22; 44,24; 45,12; Jr 27,5). Biblija govori o Božjoj ispruženoj ruci, tako da Stvoritelja zamišljamo kao ljudsko biće, ali mistici kažu da treba izbjegavati slike i predodžbe, jer ni jedna slika ni predodžba ne može obuhvatiti puninu Božjega bića. Isus kaže: „Tko je vidio mene, vidio je i Oca“ (Iv 14,8), ali to ne treba shvatiti u doslovnom nego u prenesenom smislu. Bog nije ograničen Isusovim ljudskim obličjem. U Isusu otkrivamo Božju narav. „On dođe kao svjedok da posvjedoči za Svjetlo da svi vjeruju po njemu“ (Iv 1,7). Isus svojim životom objavljuje Božju ljubav. Bog je kreativan iz svoje punine, on je Stvoritelj zato što je punina ljubavi. „Doista, od punine njegove svi mi primismo“ (Iv 1,16). Bog je Stvoritelj – iz ljubavi. Ljudski stvarateljski čin – bilo to umjetničko, znanstveno ili neko drugo djelo – može biti motiviran ljubavlju prema onome što se radi, ali ipak najčešće nastaje iz pomiješanih motiva: ljubav je pomiješana s kreativnom ili intelektualnom taštinom, s težnjom za moći, novcem, slavom i slično. Pokušaji kloniranja ljudskih bića, biranje spola djeteta koje će se roditi iz potpomognute oplodnje i slično, primjer su takvih miješanih motiva. Čista ljubav kao motiv svojstvena je samo Bogu.

Gospa ne objašnjava tko je Bog Stvoritelj, ona poziva na iskustvo, na molitvu. Ona nas poziva da svoj život povežemo s Bogom Stvoriteljem, i shvatit ćemo da je on ljubav (25. 4. 1997.). Kaže: „Dajte vremena Stvoritelju za kojim žudi vaše srce... U danu odredite vrijeme kad možete u miru i poniznosti moliti i susresti se s Bogom Stvoriteljem“... (25. 7. 2008.; 25. 11. 1988.; 25. 12. 2007.).

U porukama se Bog Stvoritelj spominje više od dvadeset puta. Gospa nam kaže da nas on voli i da nam svaki dan daje mogućnost da više vjerujemo u njega (25. svibnja 1994.). Kaže nam neka pođemo u prirodu jer ćemo tamo susresti Stvoritelja, i da će nam priroda pomoći da otvorimo svoja srca prema njegovoj ljubavi. Kaže da nam Bog Stvoritelj i preko najmanjeg cvijeta govori o svojoj ljepoti i dubini ljubavi s kojom nas je stvorio... U prirodi ćemo naći mir i otkrit

ćemo Boga Stvoritelja i tada ćemo u svojem srcu naći radost... (25. 8. 1988.; 25. 4. 1993.; 25. 10. 1995.; 25. 9. 1997.; 25. 8. 1999.; 25. 7. 2001.; 25. 1. 2009.). Pa ipak, u toj predivnoj prirodi, pred našim očima, već u travi pod našim nogama odvija se nemilosrdna borba na život i smrt. Kako vjerovati u ljubav Boga Stvoritelja koji dopušta nasilje jačega nad slabijim i čovjeka nad čovjekom i nad prirodom? Mnogo toga Bog ne želi, ali dopušta jer nam je dao slobodu i ne može protiv nje. On se time sam ograničio, i to je jedino njegovo ograničenje.

Stvoritelj je čovjeku povjerio prirodu i rekao mu neka je obrađuje i čuva (Post 2,15), neka je sebi podloži i nad njome vlada (Post 1,28-31), no čim se čovjek iskonskim grijehom udaljio od Boga, došlo je i do izopačenja njegova odnosa prema prirodi. Sada zemlju obrađuje u znoju lica svojega, više nije s njom u skladu nego u sukobu... Umjesto da njome pravedno vlada, pokušava je nadvladati. Umjesto da razumno njome upravlja, pokušava iz nje izvući sve što može, što u današnje vrijeme dovodi do bezdušnog iskorištavanja i uništavanja. Zato Gospa kaže: „Otvorite svoja srca Bogu Stvoritelju da vas on preobrazi i oblikuje na svoju sliku kako bi se sve dobro koje je zaspalo u vašem srcu probudilo na novi život i čežnju prema vječnosti“ (25. 2. 2010.). Poziva nas da se otvorimo Bogu Stvoritelju, da nas on mijenja (25. 10. 1996.; 25. 2. 1997.).

Ozdravljenje vjere povezano je s ozdravljenjem naših unutarnjih rana koje izobličuju naš pogled na Boga: poruka od 25. ožujka 1997. kaže da ćemo shvatiti da je svijetu potrebno ozdravljenje vjere u Boga Stvoritelja samo ako molimo Isusa da ozdravi naše rane koje smo zadobili zbog svoga ili tuđega grijeha. Postat ćemo čak i apostoli vjere ako u jednostavnosti i molitvi budemo živjeli vjeru koja je dar. Gospa poziva na ozdravljenje vjere u Boga Stvoritelja, da ga vjerom vidimo kakav doista jest. „Molite i radite tako da vaše srce žudi za Bogom Stvoriteljem koji je pravi odmor vaše duše i vašega tijela. Neka vam on otkrije svoje lice i neka vam on da svoj mir“ (25. srpnja 2008.).

Snimila Lidija Paris

Ustrajati u molitvi (1/3)

Ovo je razmatranje o tihoj unutarnjoj molitvi i o ustrajnosti u toj molitvi. Ima i drugih oblika osobne i zajedničke molitve: spontana molitva, skupna molitva, časoslov, euharistija itd. Unutarnja molitva je oblik osobne molitve u kojoj pokušavamo na snažan način susresti Boga, u kojoj si uzimamo dovoljno vremena, i to redovito. Sveta Terezija Avilska kaže: „Unutarnja molitva, po mom mišljenju, nije ništa drugo doli redovit i prisran prijateljski odnos s Onim, za koga znamo da nas ljubi.“

Jacques Buisson DI

tvoj koji je na nebesima... Otac tvoj koji vidi u tajnosti... Otac tvoj koji je tu u skrovitosti.“ O Isusu sveti Petar kaže u svojoj prvoj poslanici: „Ljubite ga a niste ga vidjeli, vjerujete u njega a ne vidite ga.“ „Ustrajati“ – to znači i trajati.

Ne obraćam se onima koji su već uznapredovali na putu unutarnje molitve budući da oni već imaju svoje vodiče i svoje knjige, nego onima koji su tek krenuli, koji su tek počeli tako moliti, pa proživljavaju dobre i loše trenutke. obraćam se početnicima. Budući da je riječ o ustrajnosti, govorim onima koji su barem pokušali, koji su doista počeli.

Usporedimo to s putovanjem brodom. Treba najprije krenuti, isploviti iz luke, treba znati ploviti na duge staze, treba doista ići kamo smo krenuli.

Jedno nas uže veže uz obalu. To je oholost. „Bog se opire oholima, a svoju milost daje poniznima.“ Pretpostavljam da smo spremni učiti od nekoga tko zna znanje, primjerice kako strukturirati vrijeme molitve da se ne bismo našli pred apsolutnom prazninom koja nam oduzima dah. Toliko o samim početnicima.

Realizam

Ako želimo ustrajati trebamo ostati skromni i – recimo to riječima jedne poznate i vrlo rečite poslovice – nemati oči veće od želuca. Stati pred Boga, smiriti se itd., to traži vremena. Nekima se može učiniti da je bolje odmah početi s pola sata ili čak sa sat vremena, nego s dvadeset minuta ili četvrt sata. Ljudi su različiti. Ako želimo biti realistični, ako uzimamo u obzir svoje mogućnosti, kao i činjenicu da još nismo stekli naviku moliti na taj način, i da naša ljubav prema Bogu možda i nije baš neka, bolje je ne gubiti iz vida svoju slabost. Oni koji žive po nekom pravilu ili su sami sebi stvorili neko pravilo moraju ovdje dobro paziti. Ima ljudi koji misle da mogu jako dugo moliti, a zapravo ne mogu. Vrijeme provode u

sanjarenju, u razmišljanju o svemu i svačemu. Bog svoju milost daje poniznima. Bolje je najprije mjesecima moliti po dvadesetak minuta ili pola sata; poslije tričetvrt sata, a tek onda po sat vremena.

Blaženo neznanje

Umjesto da odbacimo oholost, može nam se dogoditi da se uzoholimo zato što smo počeli moliti. Čim čovjek počne ozbiljnije moliti, pa bilo to i nakratko i tek odnedavno, može pomisliti kako je dobar, kako drugi ne mole tako ili toliko, i onda posve nesvjesno misliti da je bolji od drugih. To je napast koja uvijek vrebava. O tome Isus govori snažnim riječima u Govoru na gori: nemojmo moliti zato da bi to drugi primijetili. Čovjek sigurno ne kreće u unutarnju molitvu (barem ne svjesno) zbog drugih, ali i sami možemo primijetiti da se ne ljutimo ako nas drugi primijete. Znamo da se moramo obratiti, ali otkrivamo da nije lako postati ponizan, da je to čak nemoguće, da su čežnja za Bogom i samodopadnost izmiješani kao vino i voda u čaši. Kako da ih čovjek razdvoji? A trebalo bi... Isus kaže (kad govori o milostinjama, ali jednako vrijedi za molitvu): „Neka ti ne zna ljevica što čini desnica.“ To je zahtjev od kojeg je čovjek doslovno raspolovljen. Jedan dio osobe mora zatvarati oči pred onim što čini drugi dio osobe. Ta poteškoća, bolje rečeno ta nemogućnost, postaje prijelomna točka. Sam Bog – ako bude htio i ako mu to dopustimo – počeo će razdvajati istinsku čežnju i molitvu od samodopadnosti. Samodopadnosti se ne možemo osloboditi preko noći, ali možemo barem željeti željeti, otvoriti se čišćenju koje dolazi odozgo, moleći, primjerice, ovako: „Da postanem čovjek molitve, čak duboke molitve (budući da je to nešto tako dobro i tako korisno), ali da to nikada nitko ne sazna, da to čak ni ja sam ne znam.“

Prevela Lidija Paris

(U sljedećem broju: Moliti na duge staze)

Ovdje se mir osjeti čim se dođe

Početkom listopada Ana i Grga Blažević u Međugorje su četiristoti put doveli hodočasnike iz Zagreba. Tom smo prilikom s gospodinom Blaževićem razgovarali o njihovim prvim hodočašćima i odluci koja ih je učinila čestim putnicima na liniji Zagreb – Međugorje.

Priredio Krešo Šego

Kako se osjećate na svom jubilarnom hodočašću?

Moja supruga i ja jako smo sretni da smo nakon 27 godina vođenja hodočasnika u naše i Gospino Međugorje doživjeli četiristoto hodočašće. Prvu skupinu hodočasnika doveli smo 13. rujna 1985. godine. Prije toga smo, sami ili sa skupinom, dolazili više puta. Te, 1985. bili smo na godišnjem odmoru na moru i Ana je čula nutarnji glas: „Neka Grga organizira hodočašća“. Nisam odmah pristao jer sam smatrao da sam nesposoban činiti takvo nešto. Ipak sam smogao hrabrosti i pristao, ali pod uvjetom da ona skupi hodočasnike. Nakon što je hodočašće oglašeno u franjevačkoj crkvi na Kaptolu, za dva tjedna prijavilo se hodočasnika točno za jedan autobus.

Što vas je još motiviralo na organiziranje hodočašća i s kakvim ste se problemima susretali na početku?

Ponajprije, mi smo povjerovali u istinitost Gospinih ukazanja. Nadalje, supruga i ja te smo godine položili zavjete u trećem redu sv. Franje Čirilometodske provincije u Zagrebu, a inače oboje potječemo iz brojnih katoličkih obitelji. Dakle, motiv je bio što više ljudi dovesti u ovo milosno mjesto koje je Bog odabrao šaljući nam svoju Majku.

Bilo je različitih poteškoća, primjerice pronaći prijevoznika koji će voziti u Međugorje. U ona olovna vremena mnogi se nisu usuđivali na taj korak. Nije bilo lako ni pronaći smještaj jer je milicija uzimala podatke o obiteljima kod kojih smo boravili. Milicija je sve imala pod kontrolom, a vozači autobu-

sa uvijek su morali nositi *kutu* – radno odijelo, da bi bili lakše uočljivi.

Koliko hodočasnika ima u vašim skupinama i je li ih problem okupiti?

Redovito dolazimo s punim autobusima, a broj autobusa različit je od hodočašća do hodočašća. Ponekad je samo jedan, a, primjerice, godine 1996., za obljetnicu ukazanja, doveli smo sedam autobusa. Uglavnom, broj se stalno povećava pa smo 2001. doveli 51 autobus. Ovo nam je 729., što znači da smo doveli ukupno 38.600 hodočasnika. Brojke su autentične jer o svakom hodočašću vodimo detaljnu evidenciju i mogu kazati da smo supruga i ja kuglu zemaljsku obišli točno deset puta.

Prvih godina dovodili smo hodočasnike uglavnom iz Zagreba i okolice, a poslije i iz Vinkovaca, Osijeka, Slavenskog Broda i cijele središnje i sjeverne Hrvatske. Posljednjih desetak godina mnogi naši hodočasnici iz udaljenijih mjesta ohrabрили su se i počeli sami organizirati hodočašća, što je jako dobro.

Odakle su hodočasnici?

Prvih godina dovodili smo hodočasnike uglavnom iz Zagreba i okolice, a poslije i iz Vinkovaca, Osijeka, Slavenskog Broda i cijele središnje i sjeverne Hrvatske. Posljednjih desetak godina mnogi naši hodočasnici iz udaljenijih mjesta ohrabрили su se i počeli sami organizirati hodočašća, što je jako dobro. Mnoge smo i mi poticali da krenu u taj apostolat. Zahvalni smo dobrom Bogu za svaku skupinu koju dovedu u Međugorje.

Opišite čitateljima program hodočašća od polaska i boravka u Međugorju, do povratka kući.

Čim krene autobus pozdravimo Gospu i izmolimo po Očenaš za vozače, za naše koji su ostali kod kuće, za sve djelatnike našega grada koji rade u noćnoj smjeni te za nas u autobusu. Slijedi pjesma i pozdrav hodočasnici. Do prvog odmora molimo žalosna otajstva krunice, litanije Srca Isusova i, koliko stignemo, još neke molitve. U autobusu se uvijek nalazi lijep broj i onih koji prvi put hodočaste u Međugorje pa redovito govorimo o povijesti ukazanja Kraljice Mira i bitnim značajkama međugorskog fenomena. Također svima uručimo i zadnju Gospi-

nu poruku od 25-og u mjesecu. Nakon toga slijedi odmor.

Kad dođemo u Međugorje molimo Gospin pozdrav kod kipa pred crkvom, a nakon toga idemo na Križevac. Nakon pobožnosti križnog puta molimo kod Uskrslog te svjetlosnu krunicu. Naravno, u molitvi krunice redovito idemo i na Brdo ukazanja.

Popodne idemo na ispovijed te sudjelujemo na večernjem molitveno-liturgijskom programu. Nikad ne propuštamo klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu.

Povratak u Zagreb je nakon pučke sv. Mise. I povratak je kao i dolazak ispunjen molitvom, pjesmom, poučnim nagovorima ili filmovima te svjedočanstvima hodočasnika.

Koji je omjer hodočasnika koji dolaze prvi put i onih koji su već dolazili u Međugorje?

U početku je redovito bila riječ o onima koji dolaze prvi put, ali se danas stanje promijenilo. Danas je u skupini deset do dvadeset „prvašića“ i dvadeset do trideset „ponavljača“.

Što iz svoga bogatog iskustva voditelja hodočašća možete kazati o motivi-

ma ljudi koji se odlučuju na hodočašće Kraljici Mira?

Najdublje iskustvo je to da Gospa pomaže svakom tko joj otvori svoje srce. U vremenu strke, nervoze i globalizacije svima kao melem na ranu dođe okusiti međugorski mir. Ovdje se mir osjeti čim se dođe i svatko se ispuni utjehom i nadom.

O kakvim promjenama u svom životu hodočasnici svjedoče?

Mnogi hodočasnici svjedoče da su počeli moliti u obitelji i redovito ići u crkvu; drugi pak svjedoče da su prestali psovati ili da im je brak izliječen... Najviše je onih koji su zadobili mir u srcu. Ima bračnih parova koji svjedoče kako su nakon više godina, zahvaljujući utjecanju Kraljici Mira, dobili dijete. Mnogi su ozdravili duhovno i tjelesno, a najpotresnija su svjedočanstva onih koji su se ispovjedili nakon toliko godina. Od Gospe nitko ne odlazi bez bogatih darova.

Za četiri stotine hodočašća prešli ste oko četiri stotine tisuća kilometara! Pomislite li ikada da ste umorni, da više ne možete?

Na to pitanje uvijek odgovaramo riječima sv. Franje: „Braćo, nismo još ništa učinili, počnimo ispočetka.“

Kako je Međugorje utjecalo na vaš osobni život, na vašu vjeru i vjeru obitelji?

Nastojimo živjeti temeljne Gospine poruke. Svaki dan zajednički molimo ružarij, postimo kako Gospa traži u Međugorju, svaki dan idemo na sv. Misu, mjesečno idemo na ispovijed. K tomu, redovito čitamo Bibliju i životne križeve nastojimo prihvatiti bez mrljanja i prigovaranja, što nije jednostavno.

Iz svoga iskustva vjernika i hodočasnika – što Međugorje, dakle Gospina poruka, znači današnjem čovjeku?

Onom tko ih je prihvatio Gospine poruke u neprocjenjivo blago – za pojedinca, obitelj i cijeli svijet.

Danas se govori o krizi vjere u svijetu, o sve manjem broju vjernika koji idu u crkvu i primaju sakramente. Dolazite iz Zagreba, imate veliko iskustvo susreta s hodočasnici pa nam kažite na koji način Međugorje može još više pomoći u vjerskoj obnovi našeg naroda?

Međugorje je postalo i u našem narodu i u cijelom svijetu mjesto nade i utjehe, mjesto mira, pomirenja i ljubavi. Živeći Gospine poruke, čovjek obnavlja i sebe i društvo.

Majka Božja sve hodočasnike povezuje u jednu obitelj

Naš sugovornik je Hans Theo Müller iz Neussa u Njemačkoj. U Međugorje dolazi godinama i to obično u proljeće ili u rujnu, i redovito ostaje tri tjedna koristeći ih za molitvu odmor.

Razgovarao Ivan Bor

Kad ste prvi put došli u Međugorje?

Bilo je to 1986., a moji roditelji, sestra i brat nekoliko su puta prije toga hodočastili Kraljici Mira. I kao srednjoškolar bio sam informiran o događanjima u ovome mjestu.

Jeste li tada sami poželjeli doći ili...?

Ne, tada nisam razmišljao o hodočašću u Međugorje jer sam imao druge preokupacije i želje. Roditelji su se tada pripremali na još jedno hodočašće, ali nije završilo kako su planirali. Moj je otac imao nesreću na poslu i majka mi je jednostavno rekla: „Onda ti pođi s nama.“ I tako sam pošao s jednom ovećom skupinom hodočasnika.

Jeste li išta znali o Međugorju prije nego su vaši roditelji i brat hodočastili u nj?

Za Međugorje smo čuli od jednoga mađarskog svećenika koji je bio u Međugorju. Pričao je o svemu što se događa, o žaru vjere koji je sam doživio, o vidiocima, o Gospinim porukama u kojima poziva svijet na obraćenje, o čudesnim ozdravljenjima i o mnoštvu ljudi koji se tu ispovijedaju. No, sve mi je to bilo nekako strano, kao mladić nisam puno toga shvaćao. Od svega sam razumio samo to da se u bivšoj Jugoslaviji ukazala Majka Božja, ali mi je to bilo nemoguće shvatiti.

Je li se u vašoj obitelji nešto mijenjalo nakon hodočašća?

Nakon toga hodočašća za obljetnicu 1986. dogodilo se nešto jako važno za našu obitelj! Na-

ime, mama je bila u svađi sa svojim bratom, imali su neke probleme, dugo nisu razgovarali... Boraveći ovdje gdje se nudi mir, gdje se poziva na pomirenje i praštanje, nismo se mogli vratiti s nemirom u srcu. Uskoro nakon povratka majka se pomirila s bratom, nestalo je svađe i problema. Tako je do danas.

Za mene je dirljivo kad u svakoj poruci Gospa govori: Dragi djeco. Te dvije riječi obuhvaćaju cijelo čovječanstvo. Primjećujem kod sebe da ako malo molim, dolaze mi negativne misli. Nervoza, prezauzetost poslom, nezadovoljan sam, bez unutarnjeg mira. Nažalost je to tako.

Je li se promijenio vjerski život u vašoj obitelji?

To je uistinu bilo čudno! Kad bi mi netko prije toga kazao da molim Očenaš, smatrao bih ga čudakom, jer mi molitva nije mnogo značila. Bio sam daleko od nje, premda sam se držao vjernikom.

Ali danas Vas se često vidi s krunicom u ruci. Kad ste počeli moliti?

Moja molitva počela je u Međugorju i s Međugorjem. Promjena se dogodila ovdje, na jednome večernjem programu.

Kako se to dogodilo?

Ponajprije, molitvu sam slabo razumio, jer se predmolilo na hrvatskom, a svatko je uzvraćao na svom jeziku. Ne mogu objasniti kako je tekla promjena, ali vraćajući se u kuću gdje smo bili smješteni, bio sam iznimno radostan. Osjećao sam se kao da ću poletjeti. Imao sam osjećaj da sam prvi put u životu doživio cijelu katoličku vjeru.

Jeste li nakon povratka nastavili moliti i je li se stišavao osjećaj koji ste imali u Međugorju?

Molitva mi je sve više postajala potreba, a uskoro se javila i snažna želja da ponovno dođem u Međugorje i ostanem duže vremena. To mi se i ostvarilo, došao sam u listopada iste godine.

Što ste pričali svojim prijateljima i rodbini?

Ja sam – možda sam neskroman – dubinu vjere doživio preko Međugorja, i to često ističem. Dotle sam bio mlak vjernik. Išao sam u crkvu, ali samo ponekad. Molio sam, ali rijetko. Promjenu su vidjeli moji ukućani i prijatelji, i to je i za njih bio znak da se treba iznutra mijenjati.

Gospine poruke su mir, obraćenje, post, molitva, ispovijed, pokora... Koliko je te poruke moguće živjeti u današnje vrijeme?

Za mene je dirljivo kad u svakoj poruci Gospa govori: Dragi djeco. Te dvije riječi obuhvaćaju cijelo čovječanstvo. Primjećujem kod sebe, ako malo molim, dolaze mi negativne misli. Nervoza, prezauzetost poslom, nezadovoljan sam, bez unutarnjeg mira. Nažalost je to tako. Mi uvijek nađemo izliku, zašto nemamo vremena za molitvu. Znamo da za važne stvari moramo naći vremena. Za mene je molitva najvažnija, cijeli dan. Sad mi je posve normalno stalno nositi krunicu, čitati Bibliju, redovito ići na sv. Misu.

Dolazili ste u Međugorje i za rata...

Došao sam 1991. s jednom molitvenom skupinom. Onda je bila stanka do rujna 1993. Bilo mi je to jako teško jer nisam mogao doći kući, a Međugorje je moja druga kuća.

Kako ste se osjećali kad ste došli nakon dvije godine nedolaženja?

To je bilo kao moje novo rođenje. Danas je to teško objasniti, ali tada, još uvijek u ratnim okolnostima, osjećao sam se sigurnije u Međugorju nego bilo gdje u svijetu!

Ima li u Neussu neka međugorska molitvena skupina?

Postoji molitvena skupina koja je inspirirana ukazanjima i porukama iz Fatime. Velik broj hodočasnika koji su bili u Međugorju postali su članovi te skupine.

Što je najvažnije na što nas Gospa poziva? Što ukazanja mijenjaju?

Zahvaljujući Gospinu pozivu i njezinim porukama, ovdje čovjek upoznaje svoje srce. Uči se moliti srcem, oslušivati srcem, ljubiti srcem. Meni je osobno velika škola molitve u Međugorju bila i obitelj kod koje uvijek boravim. Moli se redovito, ide se na krunicu i Misu redovito pa i nakon teškoga cjelodnevnog rada. U obitelji gdje sam smješten doživljam veliko povjerenje u Boga, veliku ljubav prema Gospi i Isusu.

Kad sam bio dijete to sam bio naučio od svoje bake, ali kako je vrijeme prolazilo i kako sam odrastao, na prvo su mjesto dolazile materijalne stvari i u molitvi sam postajao površniji. To isto, površnost, vidim kod svojih vršnjaka ili općenito kod ljudi, a u Međugorju nema površnosti. U tome vidim značenje Gospinih ukazanja: svaki se dan obraćati, kroz molitvu i približavanje Bogu.

Došli ste prije 26 godina, mogli ste pratiti Međugorje od tada do danas. Što se u njemu promijenilo, a što je ostalo isto?

Ljudi koji ovdje žive od početka su se bezuvjetno stavili u službu Majke Božje. Pozna-

Zahvaljujući Gospinu pozivu i njezinim porukama, ovdje čovjek upoznaje svoje srce. Uči se moliti srcem, oslušivati srcem, ljubiti srcem. Meni je osobno velika škola molitve u Međugorju bila i obitelj kod koje uvijek boravim. Moli se redovito, ide se na krunicu i Misu redovito pa i nakon teškoga cjelodnevnog rada. U obitelji gdje sam smješten doživljam veliko povjerenje u Boga, veliku ljubav prema Gospi i Isusu.

to je da su srcem odgovorili na Gospin poziv. No, da bi svaki hodočasnik bio primljen kako treba, umjesto težačkih poslova dolazi su ljudi počeli graditi kuće u koje će ih moći primiti. To je, s moga motrišta, također jedan križ. Nemaš više normalan obiteljski život jer se promijenio način života. Ti ljudi taj svoj križ nose s velikom radošću. To nije samo zbog zarade, to je iz ljubavi prema Majci Božjoj i Isusu.

Ono što sam naučio jest da je obitelj kod Hrvata jako važna. To je bilo i kod nas u Njemačkoj kad sam bio dijete. U Međugorju se osjećam sretno i zaštićeno. Ja vjerujem da Majka Božja sve hodočasnike povezuje u jednu obitelj.

U Međugorju svake godine provodite svoj godišnji odmor, a imate toliko mogućnosti – otići u Italiju, Španjolsku...?

Svake godine barem jedanput moram doći kući i to ne na kraće vrijeme. Dok sam u Međugorju osjećam se članom župe, redovito idem na ranu Misu i večernji molitveno-liturgijski program; petkom molim križni put na Križevcu i nedjeljom krunicu na Podbrdu... Pomažem i u obitelji u kojoj sam smješten brati grožđe, raditi u vrtu... Lijepo je osjećati se dijelom svega što se događa u ovome mjestu. Na to smo svi pozvani.

(Preveo Vinko Ilić)

Kriza vjere kriza je čovjeka

fra Mario Knežević

Li istamo li različite enciklopedije, pod natuknicom vjere naići ćemo na raznovrsne definicije. U njima se vjera najčešće definira kao uvjerenje u istinu neke tvrdnje bez njezine provjere. Prema tome, to bi bilo subjektivno duhovno tumačenje ishoda opažanja, vlastitog razmišljanja ili komunikacije. Vjera je u praksi vrlo korisna jer u svakidašnjem životu vjerujemo u više stvari nego što se čini. Ljudi vjeruju u poruke, ideje, djelotvornost, ljubav, uspjeh, druge ljude i namjere te u mnoge druge vjerojatne ili nevjerojatne događaje, kao što su horoskopi i vještice, gatanja, prirodne pojave itd. – nastavljaju sastavljači enciklopedija.

Sukladno ovoj profanoj, rekli bismo suhoj sekularnoj definiciji, možemo zaključiti kako je vjera vrlo širok pojam koji nadilazi uobičajene ljudske kategorije. No, kršćanski govoreći, vjera je „avantura“ u koju se čovjek s povjerenjem upušta potpuno svjestan da je od Boga stvoren, da Bog uzdržava njegov život i da u konačnici putuje Bogu kao koncu i ispunjenju svih svojih životnih težnji. Vjerski gledano, nije se teško složiti da je glavni smisao vjere dolazak u Kraljevstvo Božje i uživanje vječnoga života. Uz sve ovo, ne smije se zaboraviti činjenica kako je vjera uvijek osobnoga karaktera i to je pojam u kojem osoba najintimnije živi svoj odnos s Bogom. Vjera je bacanje u krilo Božje sa sigurnošću da me čekaju raširene ruke.

Papa u svome apostolskome pismu „Porta fidei“ bremenito i sržno argumentira potrebu za obnovom krsnih obećanja, obnovom molitve vjerovanja i izričaja vjere u ozračju ljubavi koja se mora očitovati u konkretnosti života. Svjedoci smo kako opada interes za javno ispovijedanje i očitovanje vjere. Nova civilizacijska gibanja nameću posve nove stilove ponašanja i djelovanja. Čovjek u di-

gitalnome dobu postaje izvrgnut na valama različitih sadržaja koji obmanjuju i zbunjuju. Gotovo su sve opće vrijednosti dovedene u pitanje. Ekonomija, novac i moć nameću se kao vrijednosti za koje se isplati „ginuti“, a Boga se gura u stranu. Čovjek je pribjegao sredstvima koja ga udaljavaju od Božjih zapovijedi. Čovjek uzima stvari u svoje ruke. Živimo u svijetu u kojemu je u ime krivo shvaćene slobode sve dopušteno. Plod toga je da se mnoge crkve u Europi i Americi prodaju jer su prazne, a sve je više svećenika koji kao starci služe u pastoralu. Stječe se dojam, kao što jednom reče papa Benedikt XVI., da je Crkva starica koja vapi za pomoći!

Papa piše: „Postoji, naime, duboka povezanost između čina kojim se vjeruje i sadržaja uz koje dajemo svoj pristanak. Apostol Pavao nam pomaže ući u tu stvarnost kada piše: srce se vjeruje, a ustima ispovijeda vjera (usp. Rim 10, 10).“ Kriza vjere, uči nas Sv. Otac, uvijek je povezana s gubitkom povjerenja u Boga. Čovjekov odmak od svetoga i pribjegavanje materijalnome donosi tamu i vjera u takvome ozračju teško može progledati. Vjera i razum sve se više sukobljavaju jer se izriču teze kako te dvije sastavnice ljudskoga života nisu spojive. No, jasno je, o čemu piše i sv. Augustin, da su vjera i razum neodvojivi i da se nadopunjuju: „Vjerujem da razumijem i razumijem da još bolje vjerujem!“

Krizu potiče i sve manje oslanjanje na crkveno učiteljstvo jer se sve više slušaju glasovi različitih komentatora, analitičara, „slobodnih“ teologa, samozvanih proroka i ljudi s povremenim bljeskom nadahnuća itd. Pluralizam kao model uvažavanja često se krši upravo prešućivanjem bitnoga i nametanjem sporednih teza koje su izazovnije – atraktivnije. U svemu tome, ipak, vjera može nadjačati ako je vratimo njezinoj kući – na izvore, Bogu samome!

O psalmima: slatki glas kojim odjekuje Crkva

Božanskim nadahnućem sastavljeni su psalmi. Zbirka psalama sastavni je dio Svetoga pisma. Crkva ih od svojih početaka cijeni kao čudesno vrelo za njegovanje pobožnosti u vjernika što stalno prinose žrtvu hvalbenu, to jest plod usana što ispovijedaju Ime njegovo. Štoviše, po običaju što se već uvriježilo u starome Zakonu, Psaltir je zauzeo odlično mjesto u samoj svetoj liturgiji i božanskoj službi. On je postao, kako veli Bazilije, prirodni glas Crkve. Psalmodija je, po riječima našega prethodnika Urbana VIII., kćerka one himnodije što se sveudilj pjeva pred prijestoljem Boga i Jaganjca. Ona po riječima Atanazijevim, osobito ljude posvećene bogoštovlju, uči kojim načinom treba hvaliti Boga i kojim se doličnim riječima slavi. O tome lijepo veli Augustin: *Kako bi čovjek dostojno slavio Boga, sam se Bog proslavio; i pošto se Bog udostojao sam sebe proslaviti, čovjek znade put kako da ga slavi.*

K tome, u psalmima se nalazi čudesna neka sila, moćna zanjati duše za sve vrline. *Sve Pismo doduše, i staro i novo, Bogom je nadahnuto i puno nauka, kako stoji pisano. No Psaltir, kao neki raj svih drugih knjiga, sadrži pjesme u kojima propijevaju sve druge knjige.* Riječ je to i opet Atanazijeva koji još dodaje: *Onome tko psalira psalmi su kao neko ogledalo: u njemu može ogledati sebe i pokrete svoga srca, te njima pobuđen moli.* Stoga Augustin u Ispovijestima veli: *Koliko sam plakao, slušajući tvoje himne i pjesme, snažno dirnut slatkim glasovima kojima je odjekivala tvoja Crkva? Ti su glasovi ulazili u moje uši, u srce se moje razlijevala istina i odande mi se rasplamsavao oganj pobožnosti. Suze su mi tekle, a meni je bilo lijepo uz njih.*

Doista, koga da ne uzbuđuje ona česta psalamska mjesta što tako uzvišeno pripovijedaju o neizmjerne Božjem veličanstvu, o moći, o neizrecivoj pravednosti, dobroti ili blagosti i drugim nebrotjenim pohvalama? Komu da oni ne nadahnu iste osjećaje zahvalnosti za dobročinstva što smo ih od Boga primili i osjećaje ponizne i predane molitve za dobročinstva kojima se nadamo? Tko da njima ne isplače svoju pokajničku dušu? Koga oni da ne raspale ljubavlju prema liku Krista Otkupitelja koji je u njima ocrtan? Jer, po Augustinu, *u svim psalmima čuje se njegov – Kristov – glas koji ili psalira, ili jeca, ili se s pouzdanjem raduje, ili uzdiše.*

(Sv. Pio X., papa)

Molitva pred Križem

Gospodine, tražim te i znam da si mi bliži nego ja sam sebi. Tražim te i htio bih te naći, ali moje su oči slijepa a moje srce kao da te ne želi susresti. Gospodine, oprao sam ruke kao Pilat i spava mi se kao apostolima, a ti si došao i ti me tražiš.

Gospodine, dao si mi obitelj i dao si mi ovaj svijet. Oprosti mi, Gospodine, što ja od svega toga stvaram krizu. Gospodine, bila je kriza kada si bio položen u grob. Gospodine, očisti moje oči da vidim da si uskrsnuo.

Apostoli su bili umorni i pospani, dok se Marija svega sjećala i sve nosila u svom srcu. Gospodine, tamo gdje je kriza, tamo gdje je tama, upali svjetlo i neka moje srce bude svjetlo.

Gospodine, večeras ti kao dijete pružam svoje ruke. Uzmi me u svoju školu i vodi me. Večeras te molim: daj da moje srce donosi svjetlo u tamu ovoga svijeta.

S. K.

Gospa dobre pomoći u Championu, Wisconsin (SAD)

„Ja sam Kraljica neba koja moli za obraćenje grješnika i želim da ti isto činiš“ – odgovori Gospođa na pitanje Adele Brise. „Primila si svetu pričest ovoga jutra i to je dobro, ali trebaš činiti više. Obavi jednu opću ispovijed i prikaži pričest za obraćenje grješnika. Ako se ne obrate i ne budu činili pokoru, moj Sin bit će prisiljen kazniti ih.“

Priredio fra Karlo Lovrić

Sjedinjene Američke Države sastoje se od pedeset saveznih država. S Havajima i manjim vanjskim područjima imaju svoj dio i na Oceaniji. Po površini (9.620.091 km²), treća su zemlja na svijetu, odmah poslije Rusije i Kanade. Također su treća zemlja na svijetu i po stanovništvu (311.484.627), odmah poslije Kine i Indije. Glavni grad je Washington (5.300.000), a najveći grad je New York (18.897.107). Premda savezna vlada ne vodi registar o vjerskoj pripadnosti, izvori kažu da stanovništvo čine protestanti (52 posto), rimokatolici (24,5 posto), 14,2 posto nisu naveli religioznu pripadnost, 5,4 posto su ateisti ili agnostici, 3 posto pravoslavni, 2 posto mormoni, 1,4 posto židovi, 0,5 posto muslimani...

Savezna država Wisconsin smještena je na sjeveroistoku SAD-a. Po površini je na 23., a po stanovništvu na 18. mjestu (5.686.986). Oko 17 posto površine je pod vodom, a 46 posto pokriveno je šumom. Ima oko 15.000 jezera. Upravo zbog šuma i jezera Wisconsin posjećuju mnogi turisti iz susjednih država. Glavni grad je Madison (233.209), a najveći grad je Milwaukee (594.833). Stanovnici su bijelci (88 posto), Afroamerikanci (6 posto), Španjolci (3,5 posto), Azijati (2 posto) i Indijanci (1,3 posto). Najbrojniji su rimokatolici (1.695.660).

Upravo u ovoj američkoj saveznoj državi, u biskupiji Green Bay, u 19. stoljeću Adele Brise ukazala se Gospa, a biskup je to Gospino ukazanje priznao istinitim.

Čitanje dekreta

Gospina ukazanja u Wisconsinu službeno su priznata na biskupijskoj razini 2010. godine i to na blagdan zaštitnice Sjedinjenih Američkih Država, Bezgrješnog Začeca Marijina. Za vrijeme čitanja dekreta tijekom posebne sv. Mise u svetištu Championu, mons. David Ricken, biskup Green Baya, potvrdio je: *Izjavljujem s moralnom sigurnošću i na teme-*

lju crkvenih norma da događaji, ukazanja i razgovori koje je primila Adela Brise u listopadu 1859. prikazuju materiju nadnaravnog karaktera i potvrđujem ova ukazanja dostojnima vjere – iako ne obvezno – za vjernike kršćane. Tom izjavom svetište Gospe od Pomoći u Championu postalo je prvo i jedino službeno potvrđeno mjesto Gospinih ukaza-

nja u Sjedinjenim Američkim Državama. Gospa se 1859. godine ukazivala Adele Brise, mladoj belgijskoj doseljenici. Početkom listopada Adela Brise (1831. – 1896.) prvi put je vidjela Blaženu Djevicu Mariju obučenu u bijelo, sa žutim pojasom oko struka i krunom od zvijezda na glavi. Ukazanje je trajalo nekoliko minuta, a Gos-

pa je cijelo vrijeme šutjela. Iduće nedjelje, 9. listopada, Adela je išla na Misu i ponovno vidjela Gospođu. Poslije misnoga slavlja vidjelica je svom ispovjedniku ispričala što joj se dogodilo, a on joj je rekao, ako je glasnica, ponovno će je vidjeti. Također ju je ohrabrio da, u ime Božje, Gospođu upita tko je i što želi od nje.

Kad se vratila kući Gospa joj se opet ukazala, a Adela Brise učinila je kako joj je savjetovao njezin ispovjednik. „Ja sam Kraljica Neba koja moli za obraćenje grješnika i želim da ti isto činiš“ – odgovori Gospođa na pitanje. „Primila si svetu pričest ovoga jutra i to je dobro, ali trebaš činiti više. Obavi jednu opću ispovijed i prikaži pričest za obraćenje grješnika. Ako se ne obrate i ne budu činili pokoru, moj će Sin bit prisiljen kazniti ih“.

Jedna od žena koja je bila s Adelom Brise pitala ju je s kim govori, jer drugi ništa nisu vidjeli. „Padnite na koljena“, rekla je vidjelica, „Gospođa kaže da je Kraljica Neba“. Gospođa je ljubazno pogledala žene i rekla: „Blaženi koji vjeruju, a ne vide“. Gospođa je nastavila: „Što činiš ovdje u dokolici dok tvoje drugarice rade u vinogradu moga Sina?“ „Što drugo mogu činiti, ljubljena Gospođo?“ – upitala je Adela Brise.

„Okupi djecu ove divlje zemlje i pouči ih ono što bi trebali znati da se spase“. „Kako ću ih moći poučiti u onome što sama znam vrlo malo?“ – ponovi Adela Brise.

„Pouči ih katekizmu, kako učiniti znak križa i kako se približiti sakramentima; to je ono što hoću da učiniš“ – rekla je Gospođa. „Idi i ne boj se ničega. Ja ću ti pomoći“. Otac Adele Brise sagradio je kapelicu na onome mjestu, a vidjelica je sve do svoje smrti, 1896. godine, činila ono što joj je Gospa rekla.

Poslije dvije godine

Priznanje biskupa Rickena uslijedilo je poslije dvije godine istraživanja, koja su započela u siječnju 2009. Na biskupijskim web-stranicama objavljeni su tekstovi o ukazanjima općenito, te se razlaže kako je dijecezanski biskup a ne Sveta Stolica ili Biskupska konferencija ovlašten prosuditi jesu li ukazanja koja su se dogodila u biskupiji autentična ili nisu. Na istim se stranicama također može pročitati kako su neka ukazanja u Necedahu (Wisconsin) i Baysideu (New York) ispitana i proglašena lažnim. „Nitko ne može dokazati nadnaravnost“, podsjeća ova izjava. „Crkva prosuđuje ukazanja na temelju njihove podudarnosti sa Svetim pismom, Predajom i naukom Crkve, kao i duhovnim dobrima koja proizlaze iz života osoba, promatrajući ima li nešto u životu vidjelice što poriče vjerodostojnost priče“.

Kibeho – marijansko svetište u Africi

U subotu 28. studenoga 1981., Blažena Djevica Marija ukazala se sedamnaestogodišnjoj djevojci Alfonzini Mumureke u prolazu ženskoga internata srednje škole, za vrijeme ručka. Gospa se Alfonzini predstavila kao Majka Riječi (Nyina wa Jambo) i poručila da se s kolegicama moli za mir i ljubav jer je svuda prisutan razdor, borba i mržnja. Nakon toga Gospa se ukazivala svaku večer poslije 9 sati.

Kada je Alfonzina s ukazanjima upoznala svoje kolegice, počele su joj se rugati i govoriti da nije normalna. Zbog toga je zamolila Gospu da se ukaže i drugim djevojkama, što je Gospa i učinila ukazavši se tijekom 1982. i 1983. više puta šesteroma vidjelaca: 20-godišnjoj Nathalie Mukamazimpaka, 21-godišnjoj nevjernici Marie Claire Mukangango, 14-godišnjoj Stefaniji Mukamurenzi, djevojci Agnes Kamagaju, muslimanskoj djevojci Vestine Salima i dječaku Emanuelu Sagatashyju. Isus se 2. srpnja 1982. ukazao Sagatashyju, tada poganskom dječaku, i naučio ga moliti. Dječak se poslije krstio i uzeo ime Emanuel.

Gospa se ukazivala Alfonzini sve do kraja 1989. i pretkazala strahoviti genocid, koji se dogodio 1994. kada je u Ruandi poginulo oko milijun ljudi, među kojima i vidioći Marie Claire Mukangango i Emanuel Sagatashy.

Vatikan je 29. svibnja 2001. priznao ovo marijansko svetište, a u njemu je izgrađena i crkva, koja je posvećena 2003. godine. Sveti-

šte se nalazi u središtu planinske, jugoistočne Ruande. U ovo veoma siromašno područje danas dolazi sve više hodočasnika. Dolaze i pješice, bosu, a neki pješače i po više od tjedan dana. Ovo je prvo marijansko svetište u Africi i uspoređuje se s europskim svetištima Lurdom i Fatimom.

Hodočasnici u Kibeho dolaze ne samo iz Ruande, nego i iz drugih zemalja. Na svetkovinama bude i do 30.000 hodočasnika. Ukazanja su trajala od 1981. do 1989., a Gospa je pozivala na obraćenje, post, pokoru i molitvu. Već godinu dana nakon ukazanja vidjelice su vidjele dramatične vizije, gomilu krvi, ljude koji ubijaju ljude, odrubljene glave... Bilo je to Gospino upozorenje. Samo deset godina nakon toga sve se to i stvarno odigralo. Godine 1994., za sto dana pobijeno je skoro milijun ljudi, zatim se dogodio masakr u blizini današnjeg mjesta ukazanja gdje je ubijeno 8000 ljudi.

Kibeho se nalazi na 1900 metara nadmorske visine. Za kišnog doba noći su ovdje jako hladne, pa se neki hodočasnici i prehlade i razbole. Biskup biskupije Gikongoro, mons. Augustin Misago, u čijoj je biskupiji Kibeho, ne želi više da hodočasnici spavaju pod vedrim nebom. Ovo marijansko svetište tek je na početku, u izgradnji. Njemačka katolička udruga *Kirche in Not* (Crkva u potrebi) već je poslala novčanu pomoć za izgradnju prihvatnog hodočasničkog centra. Više na: www.kibeho.net.

Francisko Pavljuk

Klekneš, i to je to

Bog nam je nenadano progovorio i na nama je ostalo samo čuti ga. No, jesmo li? Kraljica Mira nam toliko dugo govori, a mi ipak idemo svojim putem. Što nam više govori, mi to još upornije činimo. Što se zbiva s nama? Znamo li kleknuti i od Boga tražiti nadahnuće za svoj život?

fra Miljenko Stojić

Protrao sam toga čovjeka. Došao izdaleka, iz Kanade. Predstavlja njegov roman *Otok svijeta*. Nije to bilo kakav roman, nego roman o nama. Napisao ga je Kanadanin irskog podrijetla i darovao hrvatskom narodu. Danas saznah da je sve počelo slučajno, ako se neke stvari uopće mogu nazivati slučajnošću. Vozio se s jednim izdavačem svojih knjiga u Hrvatskoj. Prolazili Dalmacijom, cestom s koje se vidi Goli otok. Dok se on divio krajoliku, suputnik mu je ispričao i drugu stranu istine koja ga je silno dirnula, toliko da je počeo proučavati hrvatsku povijest i bilježiti priče prijatelja o komunističkom vremenu u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Na kraju se sve slilo u roman velik ne samo po broju stranica, nego po značenju. Nevjerojatno je da netko tako toplo, razumljivo i duboko piše o nama. Ni među nama nema nekoga takvog. Na predstavljajući rekoše da je ovim i drugim svojim djelima zaslužio Nobelovu nagradu, no, istaknuli su, izgledi da je dobije su nikakvi. Trebao bi pisati potpuno drukčije, a i drukčije živjeti, da bi ga oni primili u svoje društvo.

Nekako ovako izgleda ono izvanjsko o tome čovjeku. No, pravo je pitanje zbog čega je, zapravo, počeo pisati nešto ovako. Mrvicu je o tome i rekao. Prepoznao je, kaže, da hrvatski narod ima posebno poslanje u ova vremena, slično Isusu na križu. Mora patiti da bi uskrsnuo. Pristalice komunističke ideologije zacijelo će na sve odmahnuti rukom. Nešto je drugo njima u glavi. Oni na hrvatski narod gledaju svisoka, nastoje ga ugurati u nekakvo izmišljeno zajedništvo da bi mogli pobrati vrhnje. Zbog toga svugdje tamo gdje još vlada takav duh nemamo pisca kojeg bismo mogli staviti uz bok Michaela D. O'Briena. Nije dobro Božje darove rabiti za bezvezarije, svojim darom treba proniknuti dublje u stvarnost i ljudima oko sebe darovati barem kap nečega dragocjenoga.

Čitao sam spomenuto i druga neka njegova djela, pisao o njima, tako da mogu posvjedočiti da on ne podilazi ni čitateljima ni onima o kojima piše. Njemu je na pameti izreći vječne vrijednosti. Svi drugi samo su kamenčići u tome mozaiku. Zbog takva pri-

U romanu je dirljivo progovorio i o pobijenim hercegovačkim franjevcima, odnosno o Širokom Brijegu. Pred svima je posvjedočio da se svaki dan moli „Širokobriškim mučenicima“ i kardinalu Stepincu.

stupa životu ne crpi nadahnuće za svoja djela uživajući u suvremenom životu, nego taj suvremeni život provlači kroz cjediljku svoje osobne molitve. Klekne i, uz ostalo, moli Boga da mu podari pravo nadahnuće. Naravno da sve ne ide lako. Priča kako je s ovim romanom bio zašao u slijepu ulicu. Napisao ga do pola i počeo se pitati tko je on da piše o jednom tako patničkom narodu. I kad je to bilo na vrhuncu, otišao je na jedno predavanje svoje knjige. Ljudi su čekali u redu da

stavi potpis na njegovo netom kupljeno djelo. Negdje pri kraju reda opazio je nekoga visokoga snažnoga čovjeka. Kad mu se taj približio, pružio mu je jednostavno svoju ruku i rekao: „Ja sam Josip iz Hrvatske“. A tako se zvao njegov glavni lik s kojim više nije znao što bi uradio. Bog mu je na taj način očito poslao poruku.

Zacijelo smo i mi doživjeli slična iskustva. Bog nam je nenadano progovorio i na nama je ostalo samo čuti ga. No, jesmo li? Kraljica Mira nam toliko dugo govori, a mi ipak idemo svojim putem. Što nam više govori, mi to još upornije činimo. Što se zbiva s nama? Znamo li kleknuti i od Boga tražiti nadahnuće za svoj život? Nije li i ovaj pisac i slikar poruka koju nam Bog šalje? On nam svjedoči da je mnogo toga moguće samo ako hoćemo. Njegova djela vrve tim porukama. O tome i govori kad mu ih negdje predstavljaju. Tako nije samo umjetnik nego i katolik koji jasno i glasno svjedoči svoju vjeru. Ljudi ga slušaju otvorenih usta. Zbog čega bi to bilo čudno. Usudio se zakoračiti prema pravoj slobodi. Spoznao je da su zapadna materijalistička ideologija i ona komunistička nešto potpuno isto. Samo dva očitovanja iste stvarnosti i ništa više.

U romanu je dirljivo progovorio i o pobijenim hercegovačkim franjevcima, odnosno o Širokom Brijegu. Pred svima je posvjedočio da se svaki dan moli „Širokobriškim mučenicima“ i kardinalu Stepincu. Nije time htio ubrati pljesak, on je samo svjedočio. Čitao je o njima, slušao i odlučio svoje dane provoditi s njima. Njemu ta vremena nisu nešto o čemu ne bi trebalo toliko govoriti. On ih istražuje da bi u njima pronašao znak Božjega djelovanja. Ne daje se život nizašto, on se daje samo za velike vrijednosti. A pobijeni hercegovački franjevci i blaženi kardinal Stepinac znali su što rade.

Zastao je pred ratnim skloništem gdje su ubijeni i spaljeni hercegovački franjevci, zastao je na njihovu grobu. Tu je došao preko svjetski poznatoga molitvenog mjesta, župe Međugorje. Jedan od milijuna drugih koji su prošli ovim krajevima. Ostao je Božji, Bogorodičin i naš prijatelj. Hvala mu.

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
9.30 h Đačka Misa (tijekom školske godine)
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA MIRA MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 100,7 Mhz
Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježio i preveo Zoran Pervan

Marek, Češka

Bio sam tu i prošle godine, a ove godine sam se vratio jer volim biti s ljudima koji me motiviraju. Ovdje mogu susresti najrazličitije ljude iz raznih zemalja svijeta i vidjeti koliko posvuda ima katolika. Dosta ljudi u našem mjestu zna za Međugorje, ali dosta njih ne vjeruje u to što se zbiva ovdje. Dolazak u Međugorje čini nas boljima, a onda možda i drugi povjeruju.

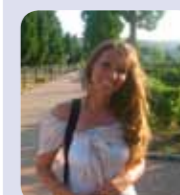
Martin Sebastian Leson, Danska

Otac mi je pričao o Međugorju još dok sam bio dječak. On je čuo za ukazanja dva mjeseca nakon što su počela. Međugorje je za mene sveto mjesto duhovne obnove. Svaki put se iznova iznenadim, jer mi Bog pokazuje ono za čim tragam. U mom srcu stalno jača osjećaj povezanosti s Gospom i Isusom. Međugorje je moja veza sa svetošću. Teško je prijateljima opisati sreću koju ovdje osjećam u molitvi, ali im pokušavam prenijeti radost i ljubav koju ovdje dobivam. Gospa prima svakoga od nas, jer je ona naša Majka. Zato ja kažem ljudima: Budite kao djeca i Ona će vas primiti.

Cathleen McClam, London, Engleska

Prvi put sam u Međugorju. Mislim da je ovo najljepše mjesto na kojem sam ikada bila i zaista vjerujem da se Gospa ovdje ukazuje. Imala sam divno iskustvo na Brdu ukazanja. Osjećala sam da je Gospa pokraj mene. Uistinu vjerujem da se ovdje događaju čuda. Ovo mjesto je nešto najbliže raj.

Aureore, Pariz, Francuska

Prvi put sam u Međugorju. Osjećam kako ovdje dobivam mnogo milosti, napose preko ispovijedi. Osjećam da ovdje vlada mir i sreća.

I vidje grm sav u plamenu koji ne izgara

GORUĆI GRM
Gerardo Lacatena
(dar molitvene skupine
CIELI NUOVI Međugorju)

